

**Zefektívnenie pracovných vzťahov a spolupráce
jednotiek požiarnej ochrany**
Streamlining the Working Relationships and Cooperation of
Fire Protection Units

Bc. Adam Malatinský

Diplomová práca
2020

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta aplikované informatiky

Ústav elektroniky a měření

Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Bc. Adam Malatinský**
Osobní číslo: **A18319**
Studijní program: **N3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **Zefektívnenie pracovných vzťahov a spolupráce jednotiek požiarnej ochrany**
Téma práce anglicky: **Streamlining the Working Relationships and Cooperation of Fire Protection Units**

Zásady pro vypracování

1. Definujte základní pojmy týkající se integrovaného záchranného systému.
2. Analyzujte aktuální právní rámec v předmětné problematice.
3. Analyzujte historii pracovních vztahů a spolupráce jednotek požární ochrany.
4. Popište současný stav pracovních vztahů a spolupráce jednotek požární ochrany.
5. Vypracujte návrh zefektivnění pracovních vztahů a spolupráce jednotek požární ochrany do budoucna.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

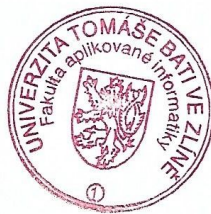
Seznam doporučené literatury:

1. LUKÁŠ, Luděk a kolektiv. Bezpečnostní technologie, systémy a management IV. Zlín: VeRBum, 2014. ISBN 978-80-87500-57-6.
2. HANUŠKA, Zdeněk. Organizace jednotek požární ochrany. 2., aktualiz. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2008, 116 s. ISBN 978-80-7385-035-7.
3. ŠENOVSKEJ, Michail, Vilém ADAMEC a Zdeněk HANUŠKA. Integrovaný záchranný systém. 2. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2007, 157 s. ISBN 978-80-7385-007-4.
4. KRATOCHVÍLOVÁ, Danuše, Danuše KRATOCHVÍLOVÁ a Libor FOLWARCZNY. Ochrana obyvatelstva. 2. aktualiz. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2013, 177 s. SPB Spektrum. Červená řada, 42. ISBN 978-80-7385-134-7.
5. KAVAN, Štěpán. Ochrana obyvatelstva I. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2011, 109 s. ISBN 978-80-87472-06-4.

Vedoucí diplomové práce:

doc. Ing. Martin Hromada, Ph.D.
Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání diplomové práce: 9. prosince 2019
Termín odevzdání diplomové práce: 29. května 2020

L.S.

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
děkan

Ing. Milan Navrátil, Ph.D.
ředitel ústavu

Ve Zlíně dne 9. prosince 2019

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně, dne 12. 08. 2020

Adam Malatinský, v. r.

ABSTRAKT

Táto diplomová práca sa zameriava na vybrané zložky integrovaného záchranného systému, kde sú definované ich pôsobnosti vo väzbe na Slovenskú a Českú republiku. Ďalšia časť práce je určená hasičskému a záchrannému zboru. V tejto kapitole sú definované základné úlohy, organizácia, rozmiestnenie zborov v rámci celého územia Slovenskej republiky. Taktiež sa táto kapitola venuje druhom hasičských jednotiek, základným službám, hodnostiam a funkciám členov a nakoniec aj právam a povinnostiam členov Hasičského a záchranného zboru. Ďalšia kapitola popisuje Dobrovoľnú požiarnu ochranu, kde sú taktiež definované jednotlivé časti ako pri Hasičskom a záchrannom zbore. Praktická časť práce sa zaoberá historickým vývojom a analýzou spolupráce zložiek Hasičského a záchranného systému so zložkami Dobrovoľnej požiarnej ochrany. Nasledujúca kapitola na základe syntézy analýz právneho a funkčného prostredia, definuje súčasné pracovné vzťahy medzi týmito zložkami. V poslednej kapitole dochádza k návrhu vybraných aspektov zlepšenia vzťahov medzi týmito zložkami a tým aj k optimalizácii výkonu činnosti jednotiek požiarnej ochrany.

Kľúčové slova: Integrovaný záchranný systém, Hasičský a záchranný zbor, dobrovoľná požiarna ochrana

ABSTRACT

This diploma thesis focuses on selected components of the integrated rescue system, where their competencies are defined in relation to Slovakia and the Czech Republic. Another part of the work is intended for the fire and rescue corps. This chapter defines the basic tasks, organization, distribution of churches throughout the Slovak Republic. This chapter also deals with the types of fire brigades, basic services, ranks and functions of members, and finally the rights and duties of members of the Fire and Rescue Corps. The next chapter describes Voluntary Fire Protection, where the individual parts are also defined as in the case of the Fire and Rescue Corps. The practical part of the work deals with the historical development and analysis of the cooperation of the Fire and Rescue System with the components of the Voluntary Fire Protection. The following chapter, based on a synthesis of analyzes of the legal and functional environment, defines the current working relationships between these components. In the last chapter there is a proposal of selected aspects of improving the relations between these components and thus optimizing the performance of fire protection units.

Keywords: Integrated rescue system, fire and rescue service, voluntary fire protection

Chcel by som sa hlavne poďakovať pánovi doc. Ing. Martinovi Hromadovi, Ph.D. ako vedúcemu mojej diplomovej práce za pomoc, ktorú mi poskytoval počas vypracovania diplomovej práce.

Taktiež by som sa chcel poďakovať pánovi doc. Ing. Jiřímu Vojtěškovi, Ph.D., ktorý mi poskytol informácie ohľadom spolupráce profesionálnych a štátnych hasičov v rámci Českej republiky.

Taktiež by som sa chcel poďakovať pánovi Ing. Jozefovi Stúpalovi, ktorý mi poskytol informácie ohľadom historického vývoju hasičstva a súčasného organizačného rozdelenie profesionálnych a dobrovoľných hasičov.

V poslednom rade by som sa chcel poďakovať rodine a kamarátom, ktorí ma počas vypracovania mojej diplomovej práce podporovali.

Prehlasujem, že odovzdaná verzia diplomovej práce a verzia elektronická nahraná do IS/STAG sú totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČASŤ	11
1 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM	12
1.1 IZS V SLOVENSKEJ REPUBLIKE	12
1.2 IZS V ČESKEJ REPUBLIKE	15
2 HASIČSKÝ A ZÁCHRANNÝ ZBOR	23
2.1 ZÁKONY A VYHLÁŠKY UPRAVUJÚCE PÔSOBNOSŤ HAZZ	23
2.2 ZÁKLADNÉ ÚLOHY HAZZ.....	23
2.3 ORGANIZÁCIA HAZZ.....	24
2.4 ROZMIESTNENIE HAZZ V RÁMCI SLOVENSKEJ REPUBLIKY	24
2.5 DRUHY HASIČSKÝCH JEDNOTIEK	26
2.6 ZÁKLADNÉ SLUŽBY HAZZ	27
2.7 HODNOSTI ČLENOV HAZZ.....	28
2.8 FUNKCIE ČLENOV HAZZ.....	29
2.9 PRÁVA ČLENOV HAZZ.....	32
2.10 POVINNOSTI ČLENOV HAZZ	32
2.11 ÚROVNE RIADENIA MIMORIADNEJ UDALOSTI	33
2.12 TYPOVÉ ČINNOSTI IZS.....	33
3 DOBROVOĽNÁ POŽIARNA OCHRANA	36
3.1 ZÁKONY A VYHLÁŠKY UPRAVUJÚCE PÔSOBNOSŤ DPO	36
3.2 ZÁKLADNÉ ÚLOHY DPO	37
3.3 ORGANIZÁCIA DPO	37
3.4 ROZMIESTNENIE DPO V RÁMCI SLOVENSKEJ REPUBLIKY.....	37
3.5 DRUHY HASIČSKÝCH JEDNOTIEK DPO SR.....	39
3.6 DRUHY A ORGANIZÁCIA HASIČSKÝCH JEDNOTIEK V ČR.....	40
3.7 ZÁKLADNÉ SLUŽBY DPO SR.....	43
3.8 HODNOSTI ČLENOV DPO SR	43
3.9 FUNKCIONÁRI DHZ	45
3.10 ORGANIZÁCIA CVIČENÍ	47
3.11 HASIČSKÁ STANICA A ZBROJNICA.....	48
4 KOMPARÁCIA PÔSOBNOSTI JEDNOTIEK POŽIARNEJ OCHRANY V SR A ČR	49
4.1 PÔSOBENIE JEDNOTIEK POŽIARNEJ OCHRANY V SR	49
4.2 PÔSOBENIE JEDNOTIEK POŽIARNEJ OCHRANY V ČR.....	51
4.3 VYKONÁVANIE ČINNOSTÍ VŠETKÝCH DRUHOV JEDNOTIEK PO	54
II PRAKTICKÁ ČASŤ	57
5 HISTORICKÁ ANALÝZA A VÝVOJ PRACOVNÝCH VZŤAHOV A SPOLUPRÁCE JEDNOTIEK POŽIARNEJ OCHRANY	58
5.1 STAROVEK A STREDOVEK	58
5.2 NOVOVEK	58

5.3	20. STOROČIE AŽ SÚČASNOSŤ	59
6	SYNTÉZA ANALYTICKÝCH ZÁVEROV SÚČASNÝCH PRACOVNÝCH VZŤAHOV A SPOLUPRÁCE JEDNOTIEK POŽIARNEJ OCHRANY	62
6.1	STANOVENIE STUPŇA NEBEZPEČIA.....	62
6.2	FIREPORT	67
6.3	TAKTICKÉ A PREVENTÍVNE CVIČENIA	70
6.4	SWOT ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU	70
7	NÁVRH ZEFEKTÍVNEJ PRACOVNÝCH VZŤAHOV A SPOLUPRÁCE JEDNOTIEK POŽIARNEJ OCHRANY	73
7.1	FANS.....	73
7.2	PRINCÍP FANS	74
7.3	POUŽITIE FANS.....	74
7.4	UŽÍVATELIA FANS.....	88
7.5	POSTUP FANS.....	90
7.6	FUNKCIE FANS	93
7.7	SIMULÁCIE POSTUPOV.....	94
7.8	VÝHODY FANS	106
7.9	NEVÝHODY FANS	106
7.10	BUDÚCNOSŤ FANS	106
7.11	SWOT ANALÝZA SYSTÉMU FANS	107
	ZÁVER	110
	ZÁVER V ANGLIČTINE.....	111
	ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	112
	ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK.....	115
	ZOZNAM OBRÁZKOV	117
	ZOZNAM TABULIEK	118
	ZOZNAM PRÍLOH.....	120

ÚVOD

Ľudská populácia okrem svojich základných potrieb nevyhnutných pre svoj život potrebuje taktiež pocit bezpečnosti. Túto potrebu si sami vytvárali a zlepšovali. Historickým vývinom a nárastom populácie bolo zrejmé, že pocit bezpečnosti pre svoj život by sami ľudia nedokázali zabezpečiť. Preto sa postupne začali vytvárať skupiny ľudí, ktorí poskytovali pomoc a podporu. Tieto skupiny sa postupne vývojom v čase zväčšovali. Až začali vznikať predchodcovia súčasných zložiek integrovaného záchranného systému. Vývojom času sa tieto zložky zdokonaľovali a zväčšovali ako potreba bezpečnosti pre súčasnú populáciu. Táto práca sa v tomto kontexte zaoberá Integrovaným záchranným systémom, ktorý je definovaný v prvej kapitole tejto práce. Táto kapitola popisuje Integrovaný záchranný systém pre Slovenskú republiku a Českú republiku ako určitá forma komparácie jednotlivých pôsobností a záchranných zložiek v danom štáte. Ďalšia kapitola je zameraná na Hasičský a záchranný zbor. Analyzuje zákony a vyhlášky Hasičského a záchranného zboru, základné úlohy, organizáciu, rozmiestnenie Hasičského a záchranného zboru v rámci celej Slovenskej republiky. Taktiež sa táto kapitola zaoberá druhmi hasičských jednotiek, základnými službami pri výkone povolania, hodnosťami a funkciami členov a v neposlednom rade i právami a povinnosťami členov Hasičského a záchranného zboru. Na túto kapitolu nadväzuje priamo ďalšia kapitola, ktorá je orientovaná na dobrovoľnú požiarňu ochranu. Táto kapitola sa taktiež zaoberá zákonmi a vyhláškami upravujúcimi Dobrovoľnú požiarňu ochranu. Ďalej sa kapitola zaoberá základnými úlohami, organizáciou, rozmiestnením zborov v rámci Slovenskej republiky, druhmi hasičských jednotiek, hodnosťami a funkciami členov dobrovoľnej požiarnej ochrany. Posledná kapitola teoretickej časti diplomovej práce je zameraná pre komparáciu pôsobnosti jednotiek požiarnej ochrany pre Českú i Slovenskú republiku. Praktická časť diplomovej práce je koncipovaná ako historická analýza a vývoj spolupráce jednotiek požiarnej ochrany. Ďalšia kapitola je vo svojej podstate syntéza analytických záverov, orientovaná na súčasný vzťah týchto typov zložiek. Na základe historickej analýzy a syntézy analýzy súčasného prostredia je formulovaný návrh rámca pre efektívnejšiu organizáciu pracovných vzťahov a spolupráce jednotiek požiarnej ochrany prostredníctvom návrhu nového komplexného systému FANS.

I. TEORETICKÁ ČASŤ

1 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM

Integrovaný záchranný systém (IZS) je podľa zákona č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme definovaný ako „koordinovaný postup jeho zložiek pri zabezpečovaní ich pripravenosti a pri vykonávaní činnosti a opatrení súvisiacich s poskytovaním pomoci v tiesni“. [1]

IZS môžeme taktiež chápať ako poskytovanie bezpečnosti od štátu prostredníctvom jednotlivých zložiek IZS. Štát poskytuje bezpečnosť z hlavných dvoch hľadísk:

- vnútorné hľadisko – IZS,
- vonkajšie hľadisko – armádne zložky.

1.1 IZS v Slovenskej republike

IZS v Slovenskej republike (SR) upravuje hlavne zákon č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme. Priamy kontakt na IZS je telefónne číslo 112.

V IZS pôsobia:

- ministerstvo,
- ministerstvo zdravotníctva,
- okresné úrady v sídle kraja,
- záchranné zložky. [1]

1.1.1 Pôsobnosť ministerstva

Ministerstvo vnútra pôsobí v rámci IZS:

- ministerstvo vnútra je hlavný koordinátor a riadiaci orgán v rámci IZS,
- veľmi úzko spolupracuje s ministerstvom zdravotníctva, kde vypracúvajú koncepciu organizácie a rozvoja IZS,
- spolupracuje s orgánmi štátnej správy v rámci systému podpory riadenia a spracúvania informácií,
- zabezpečuje jednotlivé vysielanie zložiek IZS pri poskytovaní pomoci medzi krajmi a taktiež v rámci medzinárodnej pomoci a humanitárnej spolupráce,
- v neposlednom rade ustanovuje technické a prevádzkové podmienky na podporu riadenia a koordinácie zložiek IZS a v rámci bezpečnosti činnosti komunikačnej a informačnej štruktúry. [1]

1.1.2 Pôsobnosť ministerstva zdravotníctva

Ministerstvo zdravotníctva pôsobí v rámci IZS:

- okrem toho, že ministerstvo zdravotníctva veľmi úzko spolupracuje s ministerstvom vnútra v rámci IZS, tak taktiež aj koordinuje prípravu traumatologických plánov, ktoré vypracúvajú poskytovatelia ústavnej zdravotnej starostlivosti zaradení v pevnej sieti poskytovateľov zdravotnej starostlivosti a taktiež na zabezpečenie úloh súvisiacich s poskytovaním pomoci pri udalosti s hromadným postihnutím osôb,
- ministerstvo zdravotníctva sa taktiež podieľa na vypracúvaní koncepcie organizácie a rozvoja IZS. [1]

1.1.3 Pôsobnosť okresného úradu v sídle kraja

Okresný úrad v sídle kraja pôsobí v rámci IZS:

- okresný úrad v sídle kraja podobne ako ministerstvo má na starosti riadenie a koordinovanie zložiek IZS ale v rámci kraja,
- pokiaľ príde občan zavolať na IZS prostredníctvom telefónneho čísla 112, tak ho to prepojí na okresný úrad v sídle kraja,
- zriaďuje koordinačné stredisko, ktoré zabezpečuje príjem tiesňového volania a príjem krátkych textových správ (SMS), ďalej tieto informácie spracúva a vyhodnocuje,
- zabezpečuje hlasový a dátový prenos informácie v rámci telekomunikačných sietí s operačnými strediskami tiesňového volania,
- vypracúva plán poskytovania pomoci, kde vedie prehľad o silách a prostriedkoch IZS,
- vedie aj dokumentáciu súvisiacu s IZS,
- má na starosti vykonávanie odbornej prípravy záchranných zložiek IZS,
- v prípade nedostatku záchranných zložiek IZS v rámci kraja kontaktuje najbližší kraj o ďalšie záchranné zložky IZS,
- vedie evidenciu zvukových audio záznamov z hovorov a prehľad prijatých SMS súvisiacich s tiesňovým volaním,
- stredisko je oprávnené vydať pokyn príslušnej základnej záchrannej zložke IZS na vykonanie zásahu a vyzvať niektorú z ostatných záchranných zložiek na vykonanie zásahu,

- taktiež je stredisko oprávnené vyžadovať údaje o silách a prostriedkoch využiteľných na zásah od orgánov štátnej správy, obcí a iných právnických osôb a fyzických osôb oprávnených na podnikanie,
- v prípade nebezpečenstva vzniku alebo v prípade vzniku mimoriadnej udalosti koordinačné stredisko zabezpečuje varovanie obyvateľstva, vyzumieva orgány štátnej správy a podieľa sa na plnení úloh súvisiacich s vykonávaním záchranných prác,
- nepretržitý výkon činnosti koordinačného strediska zabezpečujú operátori. [1]

1.1.4 Záchranné zložky IZS

V IZS pôsobia:

- základné záchranné zložky,
- ostatné záchranné zložky,
- útvary Policajného zboru.

1.1.5 Základné záchranné zložky IZS

Do tejto kategórie patria:

- Hasičský a záchranný zbor,
- poskytovatelia záchranej zdravotnej starostlivosti,
- kontrolné chemické laboratória civilnej ochrany,
- Horská záchranná služba,
- Banská záchranná služba.

Tieto zložky poskytujú bezodkladnú odbornú, zdravotnú, technickú a ďalšiu pomoc v tiesni na základe pokynu koordinačného strediska. Vykonávajú organizačné, technické a ďalšie opatrenia na poskytovanie pomoci v tiesni. Zúčastňujú sa na odbornej príprave. Spracúvajú údaje o svojej činnosti a prostriedkoch s ktorými disponujú. Táto základná záchranná zložka vykonáva svoju činnosť spravidla vo svojom zásahovom obvode. [1]

1.1.6 Ostatné záchranné zložky IZS

Do tejto kategórie patria:

- Armáda Slovenskej republiky,
- obecné (mestské) hasičské zbory,
- závodné hasičské útvary,

- závodné hasičské zbory,
- pracoviská vykonávajúce štátny dozor alebo činnosť podľa osobitných predpisov,
- jednotky civilnej ochrany,
- obecná polícia,
- Slovenský Červený kríž,
- iné právnické osoby a fyzické osoby, ktorých predmetom činnosti je poskytovanie pomoci pri ochrane života, zdravia a majetku.

Tieto zložky takisto ako základné záchranné zložky poskytujú odbornú, zdravotnú, technickú a ďalšiu potrebnú pomoc v tiesni na základe vyzvania koordinačným strediskom. Zúčastňujú sa na odbornej príprave. Hlavným rozdielom medzi základnými a ostatnými záchrannými zložkami je ten, že ostatné záchranné zložky oznamujú na vyžiadanie koordinačnému stredisku údaje o svojich silách a prostriedkoch, ktoré môžu poskytnúť na zásah. [1]

1.1.7 Útvary policajného zboru

Do tejto kategórie patrí Polícia SR. Útvary policajného zboru sa podieľajú na poskytovaní pomoci v tiesni v rozsahu plnenia úloha Policajného zboru. Vykonávajú organizačné, technické a ďalšie opatrenia súvisiace s IZS. Zúčastňujú sa na odbornej príprave a spracúvajú informácie o svojej činnosti. [1]

1.2 IZS v Českej republike

IZS v Českej republike (ČR) upravuje hlavne zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systéme a o změně některých zákonů. Priamy kontakt na IZS je ten istý ako v Slovenskej republike, čiže telefónne číslo 112.

V IZS pôsobia:

- ministerstvá a iné ústredné správne úrady,
- ministerstvo vnútra,
- ministerstvo zdravotníctva,
- ministerstvo dopravy a spojov,
- orgány kraja,
- orgány obce s rozšírenou pôsobnosťou,
- orgány obce,
- záchranné zložky. [2]

1.2.1 Pôsobnosť ministerstiev a iných ústredných právnych orgánov

Ministerstvá a iné ústredné právne orgány pôsobia v rámci IZS:

- vedú prehľad možných zdrojov rizík, vypracúvajú analýzy ohrozenia a v rámci prevencie zjednávajú nápravu skutočností o stavu, ktoré by mohli spôsobiť vznik mimoriadnej situácie,
- rozhodujú o činnostiach k uskutočňovaní záchranných a likvidačných prác a k ich zmierneniu,
- organizujú represívne opatrenia verejných zariadení pre ochranu obyvateľstva. [2]

1.2.2 Ministerstvo vnútra

Ministerstvo vnútra pôsobí v rámci IZS:

- pripravuje štát na mimoriadne udalosti IZS a ochrany obyvateľstva,
- zjednocuje postupy jednotlivých ministerstiev, krajských úradov, obecných úradov, právnických a fyzických osôb,
- usmerňuje IZS,
- uskutočňuje kontrolu a koordináciu poplachových plánov IZS krajov a ich spracovanie, ktoré schvaľuje minister vnútra,
- riadi výstavbu a prevádzku informačných a komunikačných sietí IZS,
- spracovávajú koncepciu ochrany obyvateľstva,
- zaisťuje a prevádzkujú jednotný systém varovania a vyrozumienia,
- organizuje inštruktáže a školenia v oblasti ochrany obyvateľstva a vzájomnú súčinnosť pre prípravu zložiek IZS,
- usmerňuje postup pri zriaďovaní zariadení civilnej ochrany,
- zabezpečuje koordináciu záchranných a likvidačných prác pri mimoriadnej udalosti, ktorá presahuje štátne hranice Českej republiky nad rámec prihraničných stykov alebo pri mimoriadnej udalosti, ktorá presahuje územie kraja a veliteľ zásahu vyhlásil najvyšší stupeň poplachu alebo o túto koordináciu požiada veliteľ zásahu, starosta obce s rozšírenou pôsobnosťou alebo župan,
- organizuje záchrannú a materiálnu pomoc do zahraničia v spolupráci s Ministerstvom zahraničných vecí zložkami IZS alebo ústrednými právnymi úradmi,
- informuje príslušné medzinárodné organizácie o silách a prostriedkoch Českej republiky pre poskytovanie humanitárnej pomoci do zahraničia,

- určuje spôsob zaistenia nepretržitej obsluhy telefónnej linky jednotného európskeho čísla tiesňového volania,
- uskutočňovaní právny predpis stanoví:
 - pravidlá pre zapojovanie sa do medzinárodných záchranných operácií,
 - poskytovanie a prijímanie humanitárnej pomoci,
 - zriaďovanie zariadení civilnej ochrany a príprave ich personálu,
 - spôsob informovania fyzických a právnických osôb,
 - technické, organizačné a prevádzkové zabezpečenie jednotného systému varovania a vyrozumienia,
 - spôsob uskutočňovania evakuácie,
 - postupy pri poskytovaní úkrytov a rozsah kolektívnej a individuálnej ochrany obyvateľov. [2]

1.2.3 Ministerstvo zdravotníctva

- koordinuje činnosť poskytovateľa zdravotnej záchranej služby a poskytovateľa zdravotnej dopravnej služby prepravy pacientov neodkladnej starostlivosti,
- zodpovedá za výber a metodické riadenie prípravy zdravotných pracovníkov a za výber prostriedkov pre medzinárodné záchranné operácie a poskytovanie humanitárnej pomoci do zahraničia. [2]

1.2.4 Ministerstvo dopravy a spojov

- zabezpečuje celoštátny informačný systém pre záchranné a likvidačné práce v oblasti mobilných zdrojov nebezpečia v doprave,
- správne úrady a dopravcovia sú povinní Ministerstvu dopravy a spojov poskytnúť potrebné podklady a údaje pre účely dopravného informačného systému pred každým uskutočnením prepravy nebezpečných vecí v cestnej, železničnej, leteckej a vnútrozemskej vodnej doprave,
- prevádzkovateľ dopravného informačného systému zabezpečí ochranu poskytovania informácií a údajov, ktorých prípadné zneužitie by mohlo viesť k ohrozeniu zdravia, života, majetku, životného prostredia alebo podnikateľských záujmov právnických a podnikajúcich fyzických osôb. [2]

1.2.5 Orgány kraja

- zaisťujú prípravu na mimoriadne udalosti uskutočňovanie záchranných a likvidačných prác a ochranu obyvateľstva,
- krajský úrad:
 - organizuje súčinnosť medzi obecnými úradmi obcí s rozšírenou pôsobnosťou, hlavne pri spracovaní poplachového plánu IZS a havarijnej pripravenosti,
 - usmerňuje IZS na úrovni kraja,
 - zjednocuje postupy obecných úradov obcí s rozšírenou pôsobnosťou a územných správnych úradov s krajskou pôsobnosťou v oblasti ochrany obyvateľstva,
 - spracováva plán k uskutočňovaniu záchranných a likvidačných prác na území kraja, tzv. havarijný plán kraja,
 - spracováva poplachový plán IZS kraja,
 - spolupracuje pri spracovávaní a aktualizácii povodňového plánu kraja.
- riadia výstavbu a prevádzku informačných a komunikačných sietí IZS,
- organizujú inštruktáže a školenia v oblasti ochrany obyvateľstva a v príprave zložiek IZS a k ich súčinnosti,
- zabezpečujú varovanie a vyrozumenie,
- koordinujú záchranné a likvidačné práce,
- organizujú zisťovanie a označovanie nebezpečných oblastí,
- organizujú a koordinujú evakuáciu, núdzové ubytovanie, núdzové zásobovanie vodou, potravinami a ďalšími dôležitými prostriedkami k prežitiu obyvateľstva,
- organizujú a koordinujú humanitárnu pomoc,
- organizujú hospodárenie s materiálom civilnej ochrany,
- vedú evidenciu a uskutočňovanie kontroly stavieb civilnej ochrany v kraji. [2]

Všetky tieto činnosti sú vykonávané v rámci kraja.

Hlavné organizovanie, koordinovanie, kontrolovanie IZS a schvaľovanie havarijného plánu kraja má na starosti župan kraja.

1.2.6 Orgány obce s rozšírenou pôsobnosťou

- plnia úlohy pri uskutočňovaní záchranných a likvidačných prác stanovené Ministerstvom vnútra,
- organizujú súčinnosť medzi obcami s rozšírenou pôsobnosťou a územnými správnymi orgánmi s pôsobnosťou v ich správnych obvodoch s ostatnými obcami,
- informujú ostatné obce, právnické a fyzické osoby s charakterom možného ohrozenia obyvateľov s pripravenými záchrannými a likvidačnými prácami,
- spracovávajú vonkajší havarijný plán,
- zaisťujú havarijnú pripravenosť stanovenú havarijným plánom kraja. [2]

Všetky tieto činnosti sú vykonávané v rámci obce s rozšírenou pôsobnosťou.

Za koordináciu záchranných a likvidačných prác pri riešení mimoriadnej situácie a schvaľovanie havarijných plánov v rámci obce s rozšírenou pôsobnosťou zodpovedá starosta obce s rozšírenou pôsobnosťou.

1.2.7 Orgány obce

- organizujú prípravu obce na mimoriadnu udalosť,
- podieľajú sa na uskutočňovaní záchranných a likvidačných prác s IZS,
- zaisťujú varovanie, evakuáciu a ukrytie osôb pred hroziacim nebezpečenstvom,
- hospodária s materiálom civilnej ochrany,
- poskytujú hasičskému záchrannému zboru kraja pre podklady a informácie potrebné k spracovaniu havarijného plánu kraja alebo vonkajšieho havarijného plánu,
- podieľajú sa na zaistení núdzového prežitia obyvateľov obce,
- vedú evidenciu a uskutočňujú kontrolu stavieb civilnej ochrany. [2]

Všetky tieto činnosti sú vykonávané v rámci obce.

Za zaisťovanie varovania osôb nachádzajúcich sa na území obce pred hroziacim nebezpečenstvom, organizovanie s veliteľom zásahu evakuáciu osôb a organizovanie činnosti obce v podmienkach núdzového prežitia obyvateľov obce je zodpovedný starosta obce.

1.2.8 Záchranné zložky IZS

V IZS pôsobia:

- základné zložky IZS,

- ostatné zložky IZS.

1.2.9 Základné zložky IZS

Do tejto kategórie patria:

- Hasičský záchranný zbor Českej republiky,
- jednotky požiarnej ochrany zaradené do plošného pokrytia kraja jednotkami požiarnej ochrany,
- Zdravotná záchranná služba,
- Polícia Českej republiky.

1.2.10 Ostatné zložky IZS

Do tejto kategórie patria:

- vyčlenené sily a prostriedky ozbrojených síl,
- ostatné ozbrojené bezpečnostné zbory,
- ostatné záchranné zbory,
- orgány ochrany verejného zdravia,
- havarijné, pohotovostné, odborné a iné služby,
- zariadenia civilnej ochrany,
- neziskové organizácie,
- združenia občanov, ktoré možno využiť k záchranným a likvidačným prácam. [2]

Základným rozdielom medzi základnými a ostatnými zložkami IZS je v tom, že základné zložky IZS poskytujú bezodkladnú pomoc, či už zdravotnú, odbornú alebo technickú na základe pokynu koordinačného strediska alebo svojho operačného strediska tiesňového volania. Pri ostatných záchranných zložkách IZS platí to, že ostatné záchranné zložky IZS oznamujú na vyžiadanie koordinačnému stredisku údaje o svojich silách a prostriedkoch potrebných na zásah. [1]

Vo väčšine prípadov je operačné stredisko súčasťou koordinačného strediska.

Najdôležitejšie telefónne čísla v rámci IZS sú:

- 112 – Integrovaný záchranný systém,
- 150 – Hasičský a záchranný zbor,
- 155 – Zdravotná záchranná pomoc,

- 158 – Polícia.

Pokiaľ volajúci chce zavolať na tieto dané čísla a nevie sa rozhodnúť či zavolať priamo číslo na danú zložku IZS alebo centrálné číslo IZS, mal by si uvedomiť že:

- pokiaľ ide o čin, ktorý je typický pre danú zložku IZS a netreba pri ňom prítomnosť inej zložky IZS, je výhodnejšie zavolať priamo na danú zložku IZS,
- pokiaľ ide o čin, ktorý si vyžaduje prítomnosť viacerých zložiek IZS, je potrebné volať na centrálné číslo IZS.

Pre prehľadnosť pojmov týkajúcich sa v rámci IZS je vytvorená nasledujúca tabuľka s pojmami a ich definíciami.

Tabuľka č. 1 – Základné pojmy a definície v rámci IZS [vlastný]

Integrovaný záchranný systém	
IZS	Systém vytvorený štátom určený pre poskytovanie záchranných a likvidačných prác
Pôsobnosť IZS	Pokrytie územia daného orgánu zložkami IZS
Základné zložky IZS	Bezodkladná zdravotná, odborná alebo technická pomoc; koordinačné strediská vedia informácia o počte síl a prostriedkov zložiek IZS
Ostatné zložky IZS	Poskytovanie zdravotnej, odbornej alebo technickej pomoci; koordinačné strediská si vyžadavajú údaje o počte síl a prostriedkov IZS
Koordinačné stredisko	Má na starosti koordináciu jednotlivých zložiek IZS; ide o tzv. súčinnosť zložiek IZS
Operačné stredisko	Prijíma správy a vysiela pokyny jednotkám IZS a koordinačnému stredisku
Centrálné číslo IZS	Ide o telefónne číslo 112. Volajúci sa priamo dovolá na centrálu IZS, ktorá určí, ktoré zložky bude posielat' na miesto činu

IZS či už v Slovenskej alebo Českej republike v zásade je systém vytvorený štátom určený na záchranné a likvidačné práce. Samotný IZS je územne členený, či už z pohľadu celého štátu, kraja, obce s rozšírenou pôsobnosťou alebo obcou a tým je aj daná jeho pôsobnosť.

2 HASIČSKÝ A ZÁCHRANNÝ ZBOR

Hasičský a záchranný zbor patrí medzi základné zložky IZS. V názvu sa nachádza aj slovo „záchranný“, pretože poskytuje aj záchrannú pomoc. Používa sa skratka HaZZ.

Obrázok č. 1 – Hasičský a záchranný zbor [3]

2.1 Zákony a vyhlášky upravujúce pôsobnosť HaZZ

Zákony a vyhlášky, ktoré upravujú pôsobnosť HaZZ:

- Zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi,
- Zákon č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore,
- Zákon č. 121/2002 Z. z. o prevencii,
- Zákon č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme,
- Vyhláška ministerstva vnútra SR č. 611/2006 Z. z. o hasičských jednotkách,
- Vyhláška ministerstva vnútra SR č. 162/2006 Z. z. o vlastnostiach, konkrétnych podmienkach prevádzkovanie a o zabezpečení kontroly hasičskej techniky a vecných prostriedkov na ochranu pred požiarmi.

2.2 Základné úlohy HaZZ

Medzi základné úlohy zboru patria a dá sa povedať, že:

- vykonávajú štátny požiarny dozor,
- zdolávajú požiare,
- poskytujú záchrannú pomoc pri rôznych haváriách, mimoriadnych udalostiach, pri ohrozeniach životného prostredia a celkovo nežiadúcich situáciách,
- taktiež poskytujú pomoc pri ohrození života, zdravia a majetku,
- vykonávajú záchranné práce pri núdzovom odstraňovaní stavieb a rôznych prekážok v podobe napr. spadnutých stromov, spadnutých predmetov brániacich prevádzku dopravných komunikácií a pod.,
- vykonávajú technické požiadavky protipožiarnej bezpečnosti, posudzovania zhody, dohľad nad výrobkami,
- zabezpečujú preventívno-ochrannú výchovu prípadoch vzdelávania a odbornej prípravy,
- vykonávajú ďalšie úlohy podľa osobitných predpisov. [4]

2.3 Organizácia HaZZ

Do organizácie HaZZ patria:

- prezídium HaZZ,
- krajské riaditeľstvá HaZZ,
- okresné riaditeľstvá HaZZ,
- HaZZ hlavného mesta SR Bratislavy,
- zariadenia HaZZ,
- pracoviská HaZZ. [4]

Na čele HaZZ stojí prezident HaZZ, ktorý býva vymenovaný ministrom vnútra.

2.4 Rozmiestnenie HaZZ v rámci Slovenskej republiky

V Slovenskej republike sa nachádza:

- prezídium HaZZ, ktoré má sídlo v Bratislave,
- 8 krajských riaditeľstiev HaZZ v sídle kraja – Bratislava, Trnava, Trenčín, Nitra, Žilina, Banská Bystrica, Prešov a Košice,
- 50 okresných riaditeľstiev HaZZ v rámci okresu, ktoré sú uvedené v nasledujúcej tabuľke,

Tabuľka č. 2 – Okresné riaditeľstvá HaZZ v SR [4]

Kraj	Okresné riaditeľstvo HaZZ	Počet okresných riaditeľstiev HaZZ
Bratislavský	Pezinok, Malacky	2
Trnavský	Skalica, Senica, Piešťany, Trnava, Galanta, Dunajská Streda	6
Trenčiansky	Bánovce nad Bebravou, Nové Mesto nad Váhom, Partizánske, Považská Bystrica, Prievidza, Trenčín	6
Nitriansky	Komárno, Levice, Nitra, Nové Zámky, Topoľčany, Zlaté Moravce	6
Žilinský	Čadca, Liptovský Mikuláš, Námestovo, Žilina, Dolný Kubín, Martin, Ružomberok	7
Banskobystrický	Brezno, Banská Bystrica, Lučenec, Rimavská Sobota, Veľký Krtíš, Zvolen, Revúca, Žiar nad Hronom	8
Prešovský	Bardejov, Humenné, Kežmarok, Levoča, Poprad, Prešov, Stará Ľubovňa, Svidník, Vranov nad Topľou	9
Košický	Košice, Košice – okolie, Michalovce, Rožňava, Spišská Nová Ves, Trebišov	6

- 6 zariadení HaZZ:
 - Záchranná brigáda HaZZ v Malackách,
 - Záchranná brigáda HaZZ v Žiline,
 - Záchranná brigáda HaZZ v Humennom,
 - Požiarnotechnický a expertízny ústav Ministerstva vnútra SR v Bratislave,
 - Stredná škola požiarnej ochrany Ministerstva vnútra SR v Žiline,
 - Výcvikové centrum HaZZ Lešť. [5]

2.5 Druhy hasičských jednotiek

Hasičská jednotka je základná organizačná jednotka v rámci HaZZ. Rozdeľujeme ich do 5 druhov: hasičský záchranný zbor, závodný hasičský útvar, závodný hasičský zbor, obecný hasičský útvar a obecný hasičský zbor.

2.5.1 Hasičský záchranný zbor

Hasičský záchranný zbor tvoria príslušníci zboru. Pôsobnosť sa týka v hasiacom obvode príslušného okresu. Poskytuje možnosť pomoci v rámci aj iných okresov. Zriaďuje ho Krajské riaditeľstvo HaZZ. V každom okrese nie je ale zriadené Okresné riaditeľstvo. Uskutočnenie výjazdu od vyhlásenia poplachu je do 1 minúty.

2.5.2 Závodný hasičský útvar

Závodný hasičský útvar tvoria zamestnanci závodu alebo výrobného podniku vykonávajúci túto činnosť ako svoje hlavné povolanie. Pôsobnosť sa týka len v príslušnom závode. Poskytuje možnú výpomoc na požiadanie od iných hasičských jednotiek so súhlasom štatutárneho zástupcu závodu. Zriaďuje ho právnická osoba podľa protipožiarnej analýzy Vyhlášky ministerstva vnútra SR č. 611/2600 Z. z. Uskutočnenie výjazdu od vyhlásenia poplachu je do 1 minúty.

2.5.3 Závodný hasičský zbor

Závodný hasičský zbor tvoria zamestnanci závodu alebo výrobného podniku vykonávajúci túto činnosť ako svoju ďalšiu činnosť popri svojom hlavnom zamestnaní v prípade vzniku mimoriadnej udalosti (napr. požiar alebo technická pomoc). Uskutočnenie výjazdu od vyhlásenia poplachu je 5 minút.

2.5.4 Obecný hasičský útvar

Obecný hasičský útvar tvoria zamestnanci obce vykonávajúci túto činnosť ako svoje zamestnanie. Zriaďuje ho obec. V praxi sa veľmi nevyužíva.

2.5.5 Obecný hasičský zbor

Obecný hasičský zbor tvoria príslušníci zboru. Vykonávajú ho fyzické osoby, ktorých združuje daný obec. Obec ho musí povinne zriadiť, pokiaľ má obec nad 500 obyvateľov podľa zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi. Môže sa združovať i viacero obcí. Pôsobnosť sa týka v príslušnej obci, prípadne v hasiacom obvode jednotky. Poskytuje možnosť

pomoci na požiadanie od iných hasičských jednotiek so súhlasom starostu obec. Uskutočnenie výjazdu od vyhlásenia poplachu je určený podľa stupňa nebezpečenstva katastrálneho územia. Činnosť obecného hasičského zboru je riadená podľa Vyhlášky č. 611/2006 Z. z. o hasičských jednotkách.

2.6 Základné služby HaZZ

Medzi základné služby HaZZ patria strojná služba, protiplynová služba, spojovacia služba, hasičská záchranná služba a povodňová záchranná služba.

2.6.1 Strojná služba

Strojná služba sa zameriava na prevádzkyschopnosť, údržbu, opravu a kontrolu hasičskej techniky a jej materiálnych prostriedkov. Zároveň vedie jej dokumentáciu a evidenciu o prevádzke, údržbe, opravách a kontrole. Okrem toho aj zabezpečuje potrebné palivá, prevádzkové hmoty, hasiace látky, náhradné diely a iné technické prostriedky súvisiace so strojnou službou. Majú na starosti vykonávanie odbornej prípravy určenú pre manipuláciu hasičskej techniky a jej materiálnych prostriedkov. Taktiež aj zabezpečujú kondičné jazdy hasičskej techniky. [9]

2.6.2 Protiplynová služba

Protiplynová služba sa zameriava na chemické a technické úlohy určené pre ochranu členov hasičskej jednotky. Zároveň vykonáva chemickú analýzu ovzdušia na prípadnú prítomnosť nebezpečných látok. Na základe tohto vykonávania navrhuje spôsob a rozsah ochrany zamestnancov, ktorých sa táto prítomnosť nebezpečných látok týka. Okrem iného určuje aj pracovné postupy pri manipulácii s chemickými, rádioaktívnymi a biologickými nebezpečnými látkami, ktoré by mohli ohroziť život alebo zdravie. Zabezpečuje odbornú prípravu členov pre situácie, ktoré by mohli nastať v prítomnosti s danými nebezpečnými látkami. Po zásahu vykonáva dezinfekciu, prípadne dekontamináciu hasičskej techniky, ktorá s týmito látkami prišla do styku. V poslednom rade vedie taktiež dokumentáciu a evidenciu o používaní, údržbe, kontrole a opravách prostriedkov protiplynovej služby. [9]

2.6.3 Spojovacia služba

Spojovacia služba súvisí s komunikáciou systému týkajúci sa informácií v hasičských jednotkách. Táto služba má na starosti komunikačné spojenie medzi jednotlivými hasičskými jednotkami, operačným a koordinačným strediskom a ostatnými zložkami IZS. Musí taktiež

vykonávať pravidelné kontroly a prípadné údržby pre správny chod komunikácie. Spojovacia služba má taktiež na starosti odbornú prípravu užívateľov telekomunikačných zariadení, ich spracovanie a prípadnú obnovu. [9]

2.6.4 Hasičská záchranná služba

Hasičská záchranná služba plní úlohy v rámci zdravotnej pomoci, ak je ohrozený život a zdravie osôb, ktorých sa to týka. Zabezpečuje vyslobodzovanie osôb pri požiaroch, dopravných nehodách, pri výškach a hĺbkach, pri závaloch a tesných priestoroch. Poskytuje do príjazdu záchranej zdravotnej služby predlekársku rýchlu pomoc. Táto služba musí vykonávať odbornú prípravu užívateľov prostriedkov hasičskej záchranej služby. [9]

2.6.5 Povodňová záchranná služba

Povodňová záchranná služba sa zameriava na evakuáciu osôb, zvierat a majetku z oblastí, ktoré sú ohrozené povodňami. Ďalej sa zameriava na záchranu osôb v zaplavenom území, pri haváriách na vodných plochách, pri odstraňovaní zátarás spôsobené záplavami, pri čerpaní vody v zaplavenom území, spevňovania hrádzí a jej stabilitu a vykonávanie potápačských prác určených na ochranu osôb alebo pri vyhľadávaní nezvestných osobách. Taktiež táto služba vykonáva rôzne údržby, opravy a kontroly spojené s povodňovou záchrannou službou, spracovávaním povodňových plánov a vykonávanie odbornej prípravy pre užívateľov prostriedkov povodňovej záchranej služby. [9]

Síce sú tieto služby rozdelené do 5 kategórií, ale z veľkej pravdepodobnosti dochádza ku kombinácii týchto služieb.

2.7 Hodnosti členov HaZZ

Hasiči sú označovaní hodnosťami. Tieto hodnosti dostávajú za počet odpracovaných rokov. Hodnosti rozdeľujeme do 3 kategórií: práporčickej hodnosti, dôstojníckej hodnosti a generálskej hodnosti. Do týchto kategórií patria ďalšie podkategórie. Všetky hodnosti s počtom odpracovaných rokov sa nachádzajú v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. 3 – Hodnosti členov HaZZ [4]

Katégória	Hodnosť	Počet odpracovaných rokov
Práporčicke hodnosti	rotmajster	2
	nadrotmajster	3
	podpráporčík	4
	práporčík	5
	nadpráporčík*	X
Dôstojnícke hodnosti	podporučík	1
	poručík	2
	nadporučík	3
	kapitán	3
	major	4
	podplukovník	5
	plukovník*	X
Generálske hodnosti	generál*	X

* Pri hodnostiach nadpráporčík, plukovník a generál sa počet odpracovaných rokov neuvádza.

Existujú aj špeciálne vymenovania alebo povýšenia do hodnosti, ak člen HaZZ dosiahol v obore vysokoškolské vzdelanie, môže sa doba povýšenia do danej hodnosti skrátiť.

2.8 Funkcie členov HaZZ

Funkcie členov HaZZ možno rozdeliť do 3 kategórií: prvá je podľa náročnosti práce, druhá je pre zamestnancov právnickej alebo fyzickej osoby podnikateľa a tretia je určená pre členov hasičskej jednotky.

2.8.1 Náročnosť práce

Tieto funkcie sú určené podľa náročnosti práce člena HaZZ a následne takisto vyjadrená aj platová trieda. Funkcie členov HaZZ sa rozdeľujú do 9 stupňov.

Tabuľka č. 4 – Funkcie členov HaZZ podľa náročnosti práce [4]

Stupeň	Funkcia
1.	hasič
2.	hasič záchranár
3.	technik-strojník inšpektor
4.	hasič záchranár špecialista
	technik špecialista
	samostatný inšpektor
5.	vedúci technik špecialista
	odborný inšpektor
6.	samotný odborný inšpektor
7.	samotný odborný inšpektor špecialista
8.	vrchný inšpektor
9.	vrchný inšpektor špecialista

2.8.2 Zamestnanci PO alebo FO – podnikateľa

Do tejto kategórie patria zamestnanci právnickej osoby (skratka PO) alebo fyzickej osoby – podnikateľa (skratka FO), ktorí sú zaradení do hasičskej jednotky. Táto kategória má 9 stupňov.

Tabuľka č. 5 – Funkcie členov HaZZ pre zamestnancov PO alebo FO [4]

Stupeň	Funkcia
1.	hasič
2.	hasič záchranár
3.	technik -strojník
	operátor operačného pracoviska alebo ohlasovne požiarov
4.	hasič záchranár špecialista
5.	veliteľ družstva
	technik špecialista odbornej služby
6.	veliteľ čaty
	vedúci technik špecialista
7.	veliteľ zmeny
	veliteľ stanice
	vedúci oddelenia
	operačný dôstojník
8.	zástupca veliteľa jednotky
9.	veliteľ jednotky

Základnou zložkou hasičskej jednotky je družstvo, ktoré tvorí veliteľ a ďalšie 3 až 8 osôb. Dve alebo tri družstvá jednej zmeny tvoria čatu. [4]

Pokiaľ by sa v danej situácii pri zásahu sa vyskytoval menší počet členov HaZZ, tak v tom prípade sa jednotlivé stupne postupne znižujú. Napr. ak by boli v danom zásahu len družstvá, tak by nebola vytvorená čata ani zmena. To znamená, že pod veliteľom jednotky, prípadne jeho zástupcom by bol hneď o stupeň nižšie veliteľ družstva.

2.8.3 Členovia hasičskej jednotky

Do tejto kategórie patria členovia hasičskej jednotky. Táto kategória má 5 funkcií.

Tabuľka č. 6 – Funkcie členov HaZZ pre hasičskú jednotku [4]

Stupeň	Funkcia
1.	hasič
2.	starší hasič
3.	technik – strojník
4.	veliteľ družstva
	technik špecialista odbornej služby
5.	veliteľ jednotky

2.9 Práva členov HaZZ

Člen HaZZ je oprávnený, ak to vyžaduje plnenie úloh HaZZ:

- upozorniť každého na zákaz vstupu na určené miesto alebo podrobením určitým obmedzením,
- vyzvať osobu, ktorá podozrivá z porušenia predpisov o ochrane pred požiarmi, aby sa legitimovala,
- môže vstúpiť na pozemok, objekt a zariadenie,
- požiadať o poskytnutie potrebných informácií, údajov a vysvetlení,
- otvoriť uzatvorený priestor za účelom vykonania zásahu, ak prichádza k dôvodu, že by mohol byť ohrozený život, zdravie alebo majetok,
- ak je člen pyrotechnikom, môže odstraňovať výbušniny a výbušné predmety,
- môže vypnúť alebo odstaviť prívod energií do určitých technických zariadení, ktoré neznosú odklad a ak prichádza k dôvodu, že by mohol byť ohrozený život, zdravie alebo majetok,
- vykonávanie ďalších činností podľa osobitných predpisov. [4]

2.10 Povinnosti členov HaZZ

Člen HaZZ je povinný:

- po vykonaní zásahu kontaktovať Policajný zbor, zodpovednú osobu vlastníka, správcu alebo užívateľa priestoru alebo majetku,

- pri vykonávaní zásahu dbať na to, aby nevznikla ujma na živote, zdraví prítomných osôb spôsobené neadekvátnym postupom pri vykonávaní zásahu,
- pri vykonávaní zásahu sa preukazuje člen HaZZ rovnošatou, preukazom alebo ústnym vyhlásením,
- člen HaZZ nie je povinný vykonávať zásah ak by bol ohrozený jeho zdravotný stav alebo by nebol schopný daný zásah vykonať,
- taktiež nie je povinný člen HaZZ vykonávať zásah, ak nebol dostatočne vyškolený na danú situáciu na konkrétny zásah alebo ak nie je dostatočne vybavený osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami, kde to daný typ zásahu vyžaduje. [4]

2.11 Úrovně riadenia mimoriadnej udalosti

Úrovně riadenia mimoriadnej udalosti rozdeľujeme do 3 skupín:

2.11.1 Strategická úroveň

Do strategickej úrovne patria hierarchicky najvyššie postavené osoby v rámci riešenia mimoriadnych udalostí. Do tejto úrovne patrí prezident, vláda a príslušné ministerstvo.

2.11.2 Operačná úroveň

Do operačnej úrovne patria členovia operačných stredísk, ktoré majú na starosti organizáciu a komunikáciu so zložkami IZS.

2.11.3 Taktická úroveň

Do taktickej úrovne patria priamo členovia IZS, ktorí mimoriadnu udalosť vykonávajú na mieste. Na najvyššom stupni taktickej úrovne patrí veliteľ jednotky.

2.12 Typové činnosti IZS

V rámci ČR sú vytvorené typové činnosti IZS týkajúce sa požiarnej ochrany. Tieto typové činnosti popisujú aktuálny typ mimoriadnej udalosti. Popisuje pojmy, ktoré s týmito činnosťami súvisia. Potrebnú techniku, potrebný počet členov požiarnej ochrany. Jednotlivé postupy pri zásahu a riadení mimoriadnej udalosti. Taktiež popisujú taktickú, operačnú a strategickú úroveň. Typové činnosti IZS, ktorú sa využívajú v ČR sú:

Tabuľka č. 7 – Typové činnosti IZS v ČR [23]

Typová činnosť číslo	Názov
1	Špinavá bomba
2	Demonštrovanie úmyslu samovraždy
3	Hrozba použitia NVS alebo nález NVS, podozrivého predmetu, munície, výbušnín a výbušných predmetov
4	Zásah zložiek IZS u mimoriadnej udalosti pri leteckej nehode
5	Nález predmetu s podozrením na prítomnosť B-agens alebo toxínov
6	Opatrenia k zaisteniu verejného poriadku pri zhromaždeniach a technopárty
7	Záchrana nezvestných osôb – pátracie akcie v teréne
8	Dopravná nehoda
9	Zásah zložiek IZS u mimoriadnej udalosti s veľkým počtom zranených osôb
10	Nebezpečná porucha prevádzky na diaľnici
11	Chrípka vtákov
12	Poskytovanie psychosociálnej pomoci
13	Reakcia na chemický útok v metru
14	Amok – útok aktívneho strelca
15	Mimoriadne udalosti v prevádzke železničnej osobnej dopravy
16 A	Mimoriadna udalosť s podozrením na výskyt vysoko nákazlivej choroby v zdravotnom zariadení alebo v ostatných priestoroch
16 B	Mimoriadna udalosť s podozrením na výskyt vysoko nákazlivej choroby na palube lietadla s pristátím na letisku Václava Havla v Prahe

Hasičský a záchranný zbor, ktorý je zriaďovaný a podriadený Ministerstvu vnútra plní úlohy zabezpečujúce záchranné a likvidačné práce. Tieto práce musia byť vykonávané členmi

HaZZ, ktorí majú úspešne absolvovanú odbornú prípravu určenú práve pre tieto prípady. V SR je pomerne dobré rozmiestnenie HaZZ, či už v krajských alebo okresných riaditeľstiev, ktoré pokrývajú celé územie SR.

3 DOBROVOLNÁ POŽIARNA OCHRANA

Dobrovoľná požiarna ochrana (skratka DPO) sa zaoberá ochranou zdravia, života a majetku, ktorú vykonávajú členovia DPO. Najčastejšie do DPO patria obecné hasičské zbory nazývané ako dobrovoľné hasičské zbory (skratka DHZ) alebo dobrovoľné hasičské zbory obce (skratka DHZO). Rozdiel medzi DHZ a DHZO je taký, že DHZ je zbor ako celok, kde patria všetci členovia DHZ a DHZO sú členovia DHZ, ktorí sú schopní a oprávnení prostredníctvom absolvovania základnej odbornej prípravy k výjazdom na daný zásah.

Obrázok č. 2 – Logo DPO (6)

3.1 Zákony a vyhlášky upravujúce pôsobnosť DPO

Zákony a vyhlášky, ktoré upravujú pôsobnosť DPO:

- Zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi,
- Zákon č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore,
- Zákon č. 121/2002 Z. z. o prevencii,
- Zákon č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme,
- Vyhláška ministerstva vnútra SR č. 611/2006 Z. z. o hasičských jednotkách,
- Vyhláška ministerstva vnútra SR č. 162/2006 Z. z. o vlastnostiach, konkrétnych podmienkach prevádzkovanie a o zabezpečení kontroly hasičskej techniky a vecných prostriedkov na ochranu pred požiarmi,

- Zákon č. 37/2014 o Dobrovoľnej požiarnej ochrane Slovenskej republiky a o zmene niektorých zákonov.

3.2 Základné úlohy DPO

Medzi základné úlohy DPO patria:

- výchova obyvateľstva v oblasti ochrany pred požiarimi, hlavne vo vzťahu k deťom a mládeži,
- vykonanie základnej odbornej prípravy, školení, výcvikov, prevencií pre prípad mimoriadnych udalostí,
- konanie preventívnych a taktických cvičení,
- finančná podpora pre jednotlivé zbory DPO,
- civilná ochrana obyvateľov,
- vzdelávacia, sociálna a kultúrna činnosť,
- organizovania športovej činnosti zameranej na ochranu pred požiarimi,
- cezhraničná spolupráca,
- ochrana a obnova životného prostredia,
- zásahová činnosť členov DPO,
- vykonávanie ďalších úloh podľa osobitných predpisov DPO. [7]

3.3 Organizácia DPO

Do organizácie DPO patria:

- Prezídium DPO SR,
- Krajská organizácia DPO SR,
- Územná organizácia DPO SR,
- Dobrovoľný hasičský zbor.

Na čele DPO stojí prezident DPO, ktorý je súčasťou Prezídia DPO SR.

3.4 Rozmiestnenie DPO v rámci Slovenskej republiky

V Slovenskej republike sa nachádza:

- 1 prezídium DPO SR ktoré má sídlo v Bratislave,

- 8 krajských organizácií DPO SR v sídle kraja - Bratislava, Trnava, Trenčín, Nitra, Žilina, Banská Bystrica, Prešov a Košice,
- 57 územných organizácií DPO SR v rámci okresu, ktoré sú uvedené v nasledujúcej tabuľke,

Tabuľka č. 8 – Územné organizácie DPO SR [8]

Kraj	Územná organizácia DPO SR	Počet územných organizácií DPO SR
Bratislavský	Bratislava, Malacky, Senec	3
Trnavský	Trnava, Dunajská Streda, Galanta, Piešťany, Senica, Skalica	6
Trenčiansky	Trenčín, Bánovce nad Bebravou, Ilava, Myjava, Nové Mesto nad Váhom, Partizánske, Považská Bystrica, Prievidza, Púchov	9
Nitriansky	Nitra, Komárno, Levice, Nové Zámky, Topoľčany, Zlaté Moravce	6
Žilinský	Žilina, Bytča, Čadca, Dolný Kubín, Kysucké Nové Mesto, Liptovský Mikuláš, Martin, Ružomberok, Turčianske Teplice	9
Banskobystrický	Banská Bystrica, Brezno, Krupina, Lučenec, Revúca, Rimavská Sobota, Veľký Krtíš, Zvolen, Žiar nad Hronom	9
Prešovský	Prešov, Bardejov, Humenné, Kežmarok, Levoča, Poprad, Sabinov, Stará Ľubovňa, Svidník, Vranov nad Topľou	10
Košický	Košice a okolie, Michalovce, Rožňava, Spišská Nová Vec, Trebišov	5

- Odborná škola DPO SR v Martine,
- 1 766 aktívnych DHZ v rámci celého územia SR.

3.5 Druhy hasičských jednotiek DPO SR

Druhy hasičských jednotiek DPO rozdeľujeme do 5 kategórií, ktoré sú označené písmenami: A1, A, B, C, D.

3.5.1 Kategória A1

Ide o hasičskú jednotku DPO tzv. prvého nasadenia pre prípad poskytnutia pomoci v miestach, kde je potrebná nutná pomoc a štátne zložky HaZZ nespĺňajú čas dojazdu. Vykonávajú samotný zásah pri menšom požiari týkajúci sa jednoduchých stavieb a základný prieskum postihnutého objektu. Ide o tzv. poloprofesionálne zložky HaZZ. Vykonáva zásahovú činnosť pri nežiadúcich udalostiach, úniku nebezpečných látok, dopravných nehodách s hromadným postihnutím osôb, únik ropných látok.

Členovia patriaci do tejto kategórie musia:

- absolvovať základnú odbornú prípravu,
- zdravotnú spôsobilosť,
- psychologickú spôsobilosť na dané činnosti (napr. vedenie vozidla s právom prednostnej jazdy),
- musia byť vybavený osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami,
- dodržiavať počty členov a vybavenosť hasičskej techniky,
- dodržiavať vybavenosť hasičskej jednotky autonómnymi dýchacími prístrojmi,
- výjazd jednotky na základe vyžiadania od operačného strediska v počet 1 + 3 do 10 minút,
- na základe vyžiadania od operačného strediska sa musí dostaviť do hasičskej zbrojnice 66 % členov hasičskej jednotky. [9]

3.5.2 Kategória A

Ide o taktiež hasičskú jednotku DPO tzv. prvého nasadenia pre prípad poskytnutia pomoci v miestach, kde je potrebná nutná pomoc a štátne zložky HaZZ nespĺňajú čas dojazdu. Vykonávajú tie isté činnosti ako hasičské jednotky DPO, ktoré patria do kategórie A1. Na rozdiel od kategórie A1 nemôžu vykonávať zásahy týkajúce sa úniku nebezpečných látok, dopravné nehody s hromadným postihnutím osôb, únik ropných látok a vykonávajú samotný zásah pri menšom požiari týkajúci sa prírodného prostredia.

Členovia patriaci do tejto kategórie musia spĺňať všetky povinnosti, ktoré sú uvedené v kategórii A1 okrem povinnosti dodržiavať vybavenosť hasičskej jednotky autonómnymi dýchacími prístrojmi. [9]

3.5.3 Kategória B

Tento typ kategórie je primárne určený pre diaľkovú dopravu vody, tvorenie hadicového vedenia, tylové zabezpečenie hasičských jednotiek a vykonávanie jednoduchých likvidačných prác. Vykonávajú samotný zásah pri menších požiaroch týkajúci sa exteriéru a prírodného prostredia. Zasahujú pri nežiadúcich udalostiach a uskutočňujú zásahy spoločne s iným zborom (napr. pre striedanie členov, zásoba vodou a pod.). [9]

Členovia patriaci do tejto kategórie musia spĺňať všetky povinnosti, ktoré sú uvedené v kategórii A, okrem povinnosti výjazdu jednotky do 10 minút. V tejto kategórii je potrebné, aby od vyžiadania operačným strediskom sa musia členovia zboru dostaviť do hasičskej zbrojnice do 2 hodín v počte 1 + 3 a následný čas výjazdu je do 10 minút.

3.5.4 Kategória C

Tento typ kategórie je primárne určený pre diaľkovú dopravu vody, tylové zabezpečenie hasičských jednotiek a poskytovanie pomoci v dlhotrvajúcich a zložitejších zásahoch. Vykonávajú tie isté činnosti ako hasičské jednotky DPO, ktoré patria do kategórie B.

Členovia patriaci do tejto kategórie musia spĺňať všetky podmienky, ktoré sú uvedené v kategórii B, okrem absolvovania základnej odbornej prípravy, dodržiavania počtu členov hasičskej jednotky dodržiavanie vybavenia hasičskou technikou. A navyše oproti kategórii B musia disponovať jednoduchými vecnými prostriedkami, napríklad lopaty, sekery a pod.

3.5.5 Kategória D

Do tejto kategórie patria tie zbory, ktoré nepožiadali Ministerstvo vnútra o zaradenie do danej kategórie celoplošného rozmiestnenia síl a prostriedkov hasičských jednotiek na území SR.

3.6 Druhy a organizácia hasičských jednotiek v ČR

V tejto časti sú zaradené jednotky hasičského záchranného sboru (skratka HZS) ČR ale aj jednotky sboru dobrovolných hasičů (skratka SDH) ČR, pretože ČR má priame súvislosti s kategorizáciou týchto jednotiek.

3.6.1 Druhy hasičských jednotiek v ČR

ČR má nasledujúce jednotky týkajúce sa požiarnej ochrany:

- jednotka HZS kraja,
- jednotka HZS podniku,
- jednotka SDH obce,
- jednotka SDH podniku,
- vojenská hasičská jednotka – je zložená z vojakov a občianskych zamestnancov a patrí pod ministerstvo obrany ČR.

3.6.2 Organizácia hasičských jednotiek v ČR

V organizácii hasičských jednotiek v ČR je dôležitá pôsobnosť. Pôsobnosť jednotiek PO v ČR sa rozdeľuje na 2 časti – územnú a miestnu pôsobnosť.

Územná pôsobnosť

Hasičské jednotky zasahujú i mimo územie zriaďovateľa, čiže poskytujú pomoc podľa požiarneho poplachového plánu i na území ostatných obcí.

Miestna pôsobnosť

Hasičské jednotky zasahujú len na území svojho zriaďovateľa, čiže poskytujú pomoc v katastrálnom území svojej obce.

Kategorizácia jednotiek PO

Jednotky PO (skratka JPO) sa v ČR republike rozdeľujú podľa územnej a miestnej pôsobnosti do 6 kategórií. [15]

Tabuľka č. 9 – Kategorizácia jednotiek PO ČR [15]

Pôsobnosť	Kategória
Územná	JPO I
	JPO II
	JPO III
Miestna	JPO IV
	JPO V
	JPO VI

- **JPO I** – jednotka HZS ČR kraja. Najvyššie postavená jednotka v organizácii jednotiek JPO. Do tejto kategórie patria:
 - generálne riaditeľstvo,
 - záchranný útvar HZS ČR,
 - SOŠ PO a Vyššia odborná škola PO vo Frýdek-Místek.
- **JPO II** – jednotka SDH obce s členmi, ktorý vykonávajú službu ako svoje hlavné alebo vedľajšie povolanie,
- **JPO III** – jednotka SDH obce s členmi, ktorý vykonávajú službu v JPO dobrovoľne,
- **JPO IV** – jednotka HZS podniku,
- **JPO V** – jednotka SDH obce s členmi, ktorí vykonávajú službu v JPO dobrovoľne,
- **JPO VI** – jednotka SDH podniku. [15]

Časový limit určený k výjazdu JPO v ČR

Tabuľka č. 10 – Časový limit určený k výjazdu JPO v ČR [15]

Časový limit (min)	Kategória JPO		
2	JPO I		JPO IV
5	JPO II		
10	JPO III	JPO V	JPO VI

3.7 Základné služby DPO SR

Medzi základné služby DPO patria tie isté služby ako pri HaZZ, ide o strojnú službu, protiplynovú službu, spojovaciu službu, hasičskú záchrannú službu a povodňovú službu. Všetky tieto služby sú definované v druhej kapitole o hasičskom a záchrannom zbore v časti 2.6 o Základných službách HaZZ.

3.8 Hodnosti členov DPO SR

Členovia DPO sú označovaní hodnotami. Tieto hodnoty dostávajú za počet odpracovaných rokov. Hodnoty rozdeľujeme do 4 kategórií: výkonní hasiči, zbormajstri, technici a inšpektori. Do týchto kategórií patria ďalšie podkategórie. Všetky hodnoty s počtom odpracovaných rokov sa nachádzajú v nasledujúcej tabuľke. Pokiaľ člen má minimálny vek 18 rokov, dostáva hodnotu hasič.

Tabuľka č. 11 – Hodnosti členov DPO SR [vlastný]

Kategória	Hodnosť	Počet odpracovaných rokov
Výkonný hasič	hasič	(vek 18 rokov)
	starší hasič	2
	vrchný hasič	4
	rotník	6
	nadrotník	8
Zbormajster	mladší zbormajster	11
	zbormajster	13
	starší zbormajster	15
	nadzbormajster	17
Technik	mladší technik	20
	technik	23
	starší technik	26
	vrchný technik	29
Inšpektor	mladší inšpektor	33
	inšpektor	37
	starší inšpektor	41
	vrchný inšpektor	45
	generálny inšpektor	*
	hlavný inšpektor	**

* hodnosť generálny inšpektor sa prepožičiava viceprezidentovi DPO alebo členovi prezídia DPO SR.

** hodnosť hlavný inšpektor sa prepožičiava prezidentovi DPO SR.

Člen môže získať danú hodnotu počtom odpracovaných rokov. Danú hodnotu môže získať i za menší počet rokov ak získal odznak odbornosti, absolvoval štúdium na odbornej škole orientovanej pre ochranu pred požiarmi, získal vysokoškolské vzdelanie alebo získal kvalifikačný stupeň.

3.9 Funkcionári DHZ

Každý DHZ musí mať svoj výbor. Členovia výboru sú skupina ľudí, ktorá rozhoduje o chode DHZ. V tomto výbore sú funkcionári, ktorí plnia nasledujúce úlohy:

3.9.1 Predseda

Hlavnými úlohami predsedu DHZ sú:

- zastupuje DHZ a koná v jeho mene,
- zúčastňuje sa na pléne územnej organizácie v danom okrese,
- podpisuje všetky potrebné písomnosti DHZ,
- zodpovedá za dodržiavanie Stanov DPO SR,
- prípravu a priebeh schôdzí (výborová, členská, výročná členská), ktoré riadi,
- prijíma pripomienky návrh a sťažnosti,
- zodpovedá za včasné podávanie správ nadriadeným orgánom,
- vypracúva plán úloh,
- správne hospodári s majetkom DHZ,
- spravuje del'ba práce jednotlivých členov,
- ďalšie iné činnosti podľa osobitných predpisov. [10]

3.9.2 Veliteľ

Hlavnými úlohami veliteľa DHZ sú:

- riadi činnosť DHZO,
- organizuje školenie a výcvik členov,
- zodpovedá za akcieschopnosť DHZO,
- kontroluje stav techniky, vyzbroja a výstroja,
- vedie knihu o hasičskej technike, o školení a výcviku, o zásahoch,
- absolvuje základné školenie veliteľov,
- ďalšie iné činnosti podľa osobitných predpisov. [10]

3.9.3 Referent prevencie – preventivár

Hlavnými úlohami preventivára DHZ sú:

- zodpovedá za plnenie úlohy v oblasti protipožiarnej prevencie,
- rozpracúva do plánov úloh i plán protipožiarnej prevencie,
- vedie dokumentáciu o daných objektoch a ich prehliadkach,
- absolvuje základné školenie preventivárov,
- ďalšie iné činnosti podľa osobitných predpisov. [10]

3.9.4 Tajomník

Hlavnými úlohami tajomníka DHZ sú:

- vybavuje korešpondenciu DHZ a iné k tomu určené tlačivá,
- zvoláva zasadnutia výboru a členských schôdzí DHZ,
- píše zápisnice so schôdzí,
- vedie evidenciu členov, prihlášky a ostatné záznamy,
- ďalšie iné činnosti podľa osobitných predpisov. [10]

3.9.5 Pokladník

Hlavnými úlohami pokladníka DHZ sú:

- má hmotnú zodpovednosť,
- spravuje finančné prostriedky a evidenciu majetku DHZ,
- kontroluje platenie členských príspevkov,
- hospodárne využíva finančné prostriedky,
- má na starosti doklady spojené s finančnými prostriedkami,
- ďalšie iné činnosti podľa osobitných predpisov. [10]

3.9.6 Referent mládeže

Hlavnými úlohami referenta mládeže DHZ sú:

- spolupracuje so základnou a materskou školou v záujmovej činnosti ochrany pred požiarmi,
- zodpovedá za rozvoj mládeže v oblasti ochrany pred požiarmi,
- organizuje hasičské hry určené pre mládež a deti,
- ďalšie iné činnosti podľa osobitných predpisov. [10]

3.9.7 Strojník

Hlavnými úlohami strojníka DHZ sú:

- zodpovedá za údržbu hasičskej techniky a hasičskej zbrojnice,
- absolvuje odbornú prípravu strojníkov,
- dopĺňa palivá do hasičskej techniky,
- ďalšie iné činnosti podľa osobitných predpisov. [10]

3.9.8 Referentka žien

Hlavnými úlohami referentkou žien DHZ sú:

- zodpovedá za získanie žien do DHZ,
- získava ženy k výchove detí ohľadom činnosti ochrany pred požiarmi,
- vedie ženy – členky DHZ pri preventívnych prehliadkach, propagácii, rozvoji kultúrnej a spoločenskej činnosti,
- ďalšie iné činnosti podľa osobitných predpisov. [10]

3.9.9 Referent organizačný

Hlavnými úlohami organizačného referenta DHZ sú:

- usmerňuje funkcionárov a členov k dodržovaniu predpisov a Stanov DPO SR,
- organizuje rôzne jubilejné oslavy, brigádnicke práce, podujatia,
- zodpovedá za získavanie nových členov DHZ,
- ďalšie iné činnosti podľa osobitných predpisov. [10]

3.9.10 Referent pre výchovnú prácu

Hlavnými úlohami referenta pre výchovnú prácu DHZ sú:

- organizuje výchovnú, propagačnú, kultúrnu a spoločenskú činnosť,
- vykonáva besedy s občanmi ohľadom ochrany pred požiarmi,
- spolupracuje s kultúrnymi zariadeniami pri výchovnej činnosti,
- ďalšie iné činnosti podľa osobitných predpisov. [10]

3.10 Organizácia cvičení

Hasičský a záchranný zbor, územná organizácia alebo obec môžu organizovať taktické a preventívne cvičenia.

3.10.1 Taktické cvičenia

Taktické cvičenia sú vopred naplánované cvičenia. O jeho mieste, čase a dátume sú jednotlivé zložky HaZZ a DHZ vopred informované. Taktiež sú poskytnuté informácie o typu zásahu a aká hasičská technika sa bude využívať. Na konci cvičenia vedúci cvičenia zhodnotí priebeh daného cvičenia.

3.10.2 Preventívne cvičenia

Preventívne cvičenia nie sú vopred dohodnuté. Jednotlivé zložky nie sú pripravené na daný typ zásahu. Pri tomto type cvičenia sa hlavne testuje akcieschopnosť zborov a ich súvzťažnosť a spolupráca pri danom cvičení.

3.11 Hasičská stanica a zbrojnica

Hasičská stanica a zbrojnica plní tú istú úlohu – je strediskom jednotiek požiarnej ochrany. Napriek tomu hasičská stanice a zbrojnica nie je ten istý pojem.

3.11.1 Hasičská stanica

Hasičská stanica je strediskom jednotiek požiarnej ochrany. Nachádza sa väčšinou nej hasičská technika, výstroj, výzbroj, odpočívacia miestnosť, zasadacia miestnosť, toalety, kúpeľňa, sklad, garáž a iné miestnosti. Je určená pre HJ HaZZ. Dôležitá je nutná neustála prítomnosť členov HaZZ v prípade vyhlásenia mimoriadnej udalosti k okamžitému výjazdu.

3.11.2 Hasičská zbrojnica

Hasičská zbrojnica je taktiež strediskom jednotiek požiarnej ochrany. Nachádzajú sa v nej miestnosti väčšinou tie isté ako v hasičskej stanici. Je určená pre DHZO. Nie je potrebná neustála prítomnosť členov DHZO. V prípade vyhlásenia poplachu sa členovia DHZO stretnú v hasičskej zbrojnici a pripravujú sa na výjazd.

Dobrovoľná požiarňa ochrana je podriadená ministerstvu vnútra. Členovia DPO vykonávajú na rozdiel od štátnej zložky HaZZ svoju činnosť dobrovoľne. Preto sú aj stanovené iné postupy a časová náročnosť pre daný výjazd. DPO je ucelená organizácia, ktorá úzko spolupracuje so štátnou zložkou HaZZ.

4 KOMPARÁCIA PÔSOBNOSTI JEDNOTIEK POŽIARNEJ OCHRANY V SR A ČR

Táto kapitola je zameraná ako komparácia pôsobnosti jednotiek požiarnej ochrany v Slovenskej a Českej republiky.

4.1 Pôsobenie jednotiek požiarnej ochrany v SR

Pôsobnosť jednotiek požiarnej ochrany v SR možno rozdeliť na štátnych a dobrovoľných hasičov.

4.1.1 Štátni hasiči

Celkový počet profesionálnych členov HaZZ SR je okolo 4 100 členov a 68 hasičských staníc. Priemerný počet členov HaZZ SR na 1 hasičskú stanicu je 60 členov. Z toho vyplýva, že pre 10 000 obyvateľov SR pripadá v priemere 8 členov. Tieto údaje sú prehľadne uvedené v tabuľke č. 13. [29]

4.1.2 Dobrovoľní hasiči

V tejto časti kapitoly sú uvedené počty členov DPO v rámci SR a počty DHZ v rámci SR, ktoré sú rozdelené do kategórií podľa jednotlivých krajov.

Celkový počet členov DPO SR bol na konci roka 2019 v stave 81 526 členov. [26]

Tabuľka č. 12 – Počet DHZ v rámci SR [27]

Kraj	Kategória					Spolu
	A1	A	B	C	D	
Bratislavský	0	4	30	10	13	57
Trnavský	1	21	82	11	56	171
Trenčiansky	2	15	125	58	60	260
Nitriansky	0	4	51	17	45	117
Žilinský	1	21	174	78	35	309
Banskobystrický	0	9	93	78	73	253
Prešovský	0	15	187	118	70	390
Košický	1	15	72	45	76	209
Spolu	5	104	814	415	428	1 766

Z nasledujúcich počtov je zrejmé, že priemerný počet členov DPO SR na 1 DHZ SR je 46 členov.

Tabuľka č. 13 – Pôsobenie jednotiek PO v SR v rámci HaZZ a DPO [26][27][29]

Typ	Katégoria	Počet
HaZZ	HaZZ – členovia	4 100
	Hasičské stanice	68
	Priemerný počet členov HaZZ na 1 stanicu	60
	Priemerný počet členov HaZZ na 1 okres	52
	Priemerný počet členov HaZZ na 10 000 obyvateľov	8
DPO	DPO – členovia	81 526
	DHZO – členovia	21 527
	Hasičské zbrojnice	1 766
	Priemerný počet členov DPO na 1 zbrojnicu	46
	Priemerný počet členov DHZO na 1 zbrojnicu	12
	Priemerný počet členov DPO na 1 okres	1 032
	Priemerný počet členov DHZO na 1 okres	273
	Počet členov DPO na 10 000 obyvateľov	150
	Počet členov DHZO na 10 000 obyvateľov	40

4.2 Pôsobenie jednotiek požiarnej ochrany v ČR

Pôsobnosť jednotiek požiarnej ochrany v ČR možno rozdeliť na štátnych a dobrovoľných hasičov.

4.2.1 Štátni hasiči

Celkový počet profesionálnych členov HZS ČR je vyše 9 000 a 238 hasičských staníc. Priemerný počet členov HZS ČR na 1 hasičskú stanicu je 38. Z toho vyplýva že pre 10 000 obyvateľ ČR pripadá v priemere 9 členov HZS ČR. Tieto údaje sú prehľadne uvedené v tabuľke č. 15. [28]

4.2.2 Dobrovoľní hasiči

Táto časť kapitoly sa zaoberá členskou základňou, čiže počtom členov dobrovoľných hasičov a počtom dobrovoľných zborov.

V nasledujúcej tabuľke sa nachádza počet členov dobrovoľných hasičov ČR v rámci jednotlivých krajov. Sú tam uvedené počty mladých hasičov do 18 rokov, hasičov nad 18 rokov a celkový počet členov dobrovoľných hasičov. Taktiež sa v nej nachádza počet dobrovoľných zborov a priemerný počet členov na 1 zbor.

Tabuľka č. 14 – Počet členov dobrovoľných hasičov ČR [25]

Kraj	Počet členov			Počet zbrojníc	Priemerný počet členov na zbrojnicu
	Do 18 rokov	Nad 18 rokov	Celkom		
Praha	748	1 919	2 667	41	65
Stredočeský	8 919	45 372	54 291	1 196	45
Juhočeský	5 692	38 862	44 554	1 008	44
Plzeňský	4 747	30 138	34 885	782	45
Karlovarský	806	2 207	3 013	70	43
Ústecký	2 228	7 145	9 373	251	37
Liberecký	2 984	12 938	15 922	295	54
Královohradecký	4 255	22 348	26 603	624	43
Pardubický	4 244	21 046	25 290	576	44
Vysočina	6 294	37 588	43 882	955	46
Juhomoravský	5 885	21 925	27 810	570	49
Olomoucký	4 256	18 804	23 060	492	47
Zlínsky	4 647	17 338	21 985	383	57
Moravskoslezský	5 500	20 281	25 781	419	62
Spolu	61 205	297 911	359 116	7 662	47

V ČR je z 359 116 členov SDH z toho je 69 000 členov SDHO, čo predstavuje podiel vyše 19 %. Dá sa povedať, že každý 5. člen SDH je schopný a oprávnený vykonávať záchranné a likvidačné práce v rámci mimoriadnej udalosti. Priemerný počet členov SDHO na 1 zbor je v priemere 9 členov a priemerný počet členov SDHO na okres je v priemere 908 členov. Z toho vyplýva že pre 1 000 obyvateľ ČR prislúcha v priemere 7 členov SDHO. Tieto údaje sú prehľadne uvedené v nasledujúcej tabuľke. Tieto údaje sú z 31. 12. 2019.

Tabuľka č. 15 – Pôsobenie jednotiek PO v ČR v rámci HZS a SDH [25] [28]

Typ	Kategória	Počet
HZS	HZS – členovia	9 000
	Hasičské stanice	238
	Priemerný počet členov HZS na 1 stanicu	38
	Priemerný počet členov HZS na 1 okres	118
	Priemerný počet členov HZS na 10 000 obyvateľov	9
SDH/SDHO	SDH – členovia	359 116
	SDHO – členovia	69 000
	Hasičské zbrojnice	7 662
	Priemerný počet členov SDH na 1 zbrojnicu	47
	Priemerný počet členov SDHO na 1 zbrojnicu	9
	Priemerný počet členov SDH na 1 okres	4 725
	Priemerný počet členov SDHO na 1 okres	908
	Počet členov SDH na 10 000 obyvateľov	337
	Počet členov SDHO na 10 000 obyvateľov	65

V tabuľkách č. 13 a 15 je zobrazená komparácia počtu zložiek profesionálnych a dobrovoľných hasičov v rámci pôsobenia v SR a ČR a rôzne výpočty, ktoré sa ich týkajú. Na základe týchto výpočtov je zrejmé, že členovia dobrovoľných hasičov, hlavne tí, ktorí sú schopní vykonávať záchranné a likvidačné práce môžu vo väčšej miere poskytnúť pomoc zložkám profesionálnych hasičov. Hlavná pomoc sa týka pri zväčšení počtu jednotiek PO a väčšia

plocha pokrytia v rámci celoplošného rozmiestnenia síl a prostriedkov pri záchranných a likvidačných prácach v rámci mimoriadnych udalostí.

4.3 Vykonávanie činností všetkých druhov jednotiek PO

Z tabuliek č. 13 a 15 sú vytvorené výsledné tabuľky č. 16 a 17 pre SR a ČR, ktoré spájajú jednotky profesionálnych a dobrovoľných hasičov ako celok pri poskytovaní pomoci v rámci požiarnej ochrany. Pri dobrovoľných hasičov sa berú do úvahy len tí, ktorí sú schopní na vykonávanie PO, čiže tí, ktorí absolvovali základnú odbornú prípravu.

Tabuľka č. 16 – Spojenie jednotiek HaZZ i DHZO ako celok v rámci SR [vlastný]

Kategória (HaZZ i DHZO)	Počet
HaZZ i DHZO – členovia	25 627
Hasičské stanice i zbrojnice	1 834
Priemerný počet členov HaZZ i DHZO na 1 stanicu/zbrojnicu	14
Priemerný počet členov HaZZ i DHZO na 1 okres	324
Priemerný počet členov HaZZ i DHZO na 10 000 obyvateľov	47

Tabuľka č. 17 – Spojenie jednotiek HZS i SDHO ako celok v rámci ČR [vlastný]

Kategória (HZS i SDHO)	Počet
HZS i SDHO – členovia	78 000
Hasičské stanice i zbrojnice	7 900
Priemerný počet členov HZS i SDHO na 1 stanicu/zbrojnicu	10
Priemerný počet členov HZS i SDHO na 1 okres	1 026
Priemerný počet členov HZS i SDHO na 10 000 obyvateľov	74

Z výsledných tabuliek č. 16 a 17 je zrejmé, že pri spájaní profesionálnych i dobrovoľných zborov v rámci poskytovania záchranných i likvidačných prácach pri mimoriadnych udalostiach je k dispozícii väčší počet členov, ktorí sú schopní tieto činnosti vykonávať. Preto je potrebné, aby sa do činností HaZZ viacej zapájali i dobrovoľní hasiči, pretože je väčšia

pravdepodobnosť zdolávania mimoriadnych udalostí, či už z hľadiska počtu členov alebo rozmiestnenia síl.

ZHRNUTIE TEORETICKEJ ČASTI

Teoretická časť diplomovej práce pojednávala o Integrovanom záchrannom systéme a o jednotkách požiarnej ochrany. V prvej kapitole diskutovala o Integrovanom záchrannom systéme, jeho pôsobnostiach a využití pre Slovenskú republiku a Českú republiku ako určitá forma komparácie. Čo sa týka pracovných vzťahov a spolupráce medzi jednotkami požiarnej ochrany je zrejmé, že v zákone o IZS v rámci ČR je definovaná a zaradená DPO v kategórii základných záchranných zložiek. Oproti tomu zákon IZS v rámci SR zaraďuje DPO do kategórie ostatné záchranné zložky. Tým je zrejmé, že DPO sa dostáva v rámci SR na „nižšiu“ úroveň oproti DPO v rámci ČR. Druhá kapitola teoretickej časti popisuje hasičský a záchranný systém v rámci SR. Tretia kapitola popisuje dobrovoľnú požiarňu ochranu SR. V štvrtej kapitole je realizovaná komparácia pôsobenia jednotiek PO v rámci SR a ČR.

II. PRAKTICKÁ ČASŤ

5 HISTORICKÁ ANALÝZA A VÝVOJ PRACOVNÝCH VZŤAHOV A SPOLUPRÁCE JEDNOTIEK POŽIARNEJ OCHRANY

História pracovných vzťahov a spolupráce jednotiek požiarnej ochrany sa začala vyvíjať už v staroveku. Vtedy začala byť požiarňa ochrana braná ako dobrovoľná činnosť. Postupne ako sa rozvíjala spoločnosť, sa začali postupne od dobrovoľných hasičov vytvárať skupiny na profesionálnej úrovni.

5.1 Starovek a stredovek

Prvé zmienky, ktoré sa týkali organizačných jednotiek určených na hasenie požiaru pochádzajú z dôb starovekého Ríma. V starovekom Ríme boli vytvorené skupiny až 500 otrokov, ktoré mali na starosti zásah pri požiaroch mesta. V tej dobe prichádzalo k požiarom veľmi často. Pre ľudí na vyššej úrovni zaujímalo, kde sa oplatia stavať domy a príbytky kvôli rizikám požiaru. Pretože domy mávali väčšinou drevené stropy, drevené nábytky a podlahy, riziko požiaru bolo celkom veľké. V tej dobe sa mohlo hasiť len vodou. Vodu najčastejšie čerpali z fontán, studní, riek, potokov a jazier. Bola vytvorená aj tzv. preventívna zložka, ktorá mala na starosti sledovanie miest, kde vzniká požiar najčastejšie. Pri hasení sa taktiež používali materiály zvané tlmivé požiaru. Týmito tlmivými požiar sa kompletne neuhasil, ale len tlmil do príchodu jednotky určenej na likvidáciu požiaru. Neskôr bola vytvorená tzv. prefektúra, ktorá mala na starosti osvetovú činnosť. Táto prefektúra zabezpečovala obydlie proti vzniku požiarov. Navyše pri väčších hromadných akciách bola nasadená ako prevencia pred prípadnými nežiadúcimi javmi spôsobenými ľuďmi. Čiže funkciu plnila ako súčasná polícia. [11]

Po zániku starovekého Ríma táto skupina otrokov i prefektúra zanikla a všetky činnosti boli rozdelené medzi jednotlivých občanov mesta alebo obce. Zástupcovia miest a ich zástupiteľstvá si sami vytvárali vlastné podmienky na ochranu pred požiarom, kde stanovovali, že každý majiteľ pri vzniku požiaru na svojom pozemku zodpovedá za vznik a taktiež musí vykonať likvidáciu požiaru. Majitelia domov mali na ochranu pred požiarom prichystané vedrá aj rebríky. [11]

5.2 Novovek

V Uhorsku až v 18. storočí sa začali vytvárať prvé obecné zbory, ktoré boli dobrovoľné. Tieto zbory sa inšpirovali cisárom Jozefom II., ktorý vydal v roku 1788 prvý požiarny

poriadok. O sto rokov neskôr bolo vydané nariadenie, že každá obec nad 50 obyvateľov musí mať zriadenú požiarnu zbrojnicu. Najstarším zachovalým zborom na území Slovenskej republiky sa nachádza DHZ so sídlom v Bratislave, ktorý bol založený v roku 1867. [11]

5.3 20. storočie až súčasnosť

V roku 1918 v Československu bol založený Zväz dobrovoľného hasičstva v Československa. Vytvorené DHZ zastrešovala Slovenská zemská hasičská jednota so sídlom v Trenčíne, ktorá bola založená v roku 1922. Mala na starosti až do roku 1939 celkom 3 221 DHZ s 65 471 členmi. Z DHZ boli na základe veľkého dopytu po ochrane pred požiarmi profesionálne hasičské zbory. V tej dobe ich bolo ale veľmi zriedkavo. [11]

V roku 1950 vyšiel zákon č. 62/1950 Zb. o ochrane pred požiarmi. Tento zákon bol pod kompetenciou ministerstva vnútra, ktorý podriaďoval hasičské zbory. Tento zákon určoval postupy a činnosti pri ochrane pred požiarmi a inými živelnými pohromami. Vďaka tomuto zákonu bolo povinne vytvorených viacero profesionálnych, mestských a závodných hasičských útvarov v mestách, kde je počet obyvateľov väčší ako 50 000. Podľa rozhodnutia národného výboru boli vytvorené aj profesionálne útvary v mestách, kde je počet obyvateľov menší ako 50 000, ale podľa daných podmienok by mohlo prísť k nežiadúcim pohromám, či už z prírodného alebo technického hľadiska. O pár rokov neskôr bola zriadená Ústredná správa štátneho požiarného zboru v Prahe, ktorá mala na starosti protipožiarnu bezpečnosť v štáte. V tej dobe orgánom, ktorý združoval DHZ bol Československý zväz požiarnej ochrany. [11]

V 60. rokoch 20. storočia bol postavený za základov hasičského športu Zväzu Sovietskej socialistickej republiky (skratka ZSSR) hasičský šport v Československej socialistickej republike (skratka ČSSR). Tento šport sa stal súčasťou odbornej prípravy pre profesionálnych hasičov. V ČSSR začal nácvik disciplín hasičského športu v Požiarnych útvaroch v mestách Praha a Brno v rokoch 1967 až 1968. Prvá medzinárodná súťaž, ktorá sa konala v Leningrade, ČSSR reprezentovalo družstvo z Prahy. [13]

V roku 1970 sa zaviedol hasičský šport pre všetky profesionálne hasičské jednotky v ČSSR. Hasičský šport sa stal súčasťou odbornej prípravy pre všetky profesionálne hasičské jednotky a v zmenenej forme zostal doteraz. Nevýhodou v začiatkoch hasičských športov bola nízka kapacita materiálo-technického vybavenia. [13]

Prvé majstrovstvá ČSSR sa uskutočnili v Žiline v roku 1970. Výsledkom bola zlá organizácia, ktorá sa v ďalších majstrovstvách zlepšila. Za 3 roky ČSSR usporiadala medzinárodnú súťaž CTIF (medzinárodná technická komisia pre prevenciu a hasenie požiarov). CTIF sa postupne menila až do súčasnosti. [13]

V roku 1993 pri vzniku samostatnej Slovenskej a Českej republiky prišlo k reorganizácii hasičstva. V Slovenskej republike bol uzákonený Hasičský a záchranný zbor Slovenskej republiky, do ktorého patria všetky profesionálne hasičské zbory a Dobrovoľná požiarna ochrana, ktorá mala na starosti všetky dobrovoľné, mestské a obecné hasičské zbory. Jednotlivé firmy a podniky si začali zriaďovať vlastnú hasičskú jednotku nazývanú závodný hasičský zbor jednotky. [11]

V roku 1997 boli v Zlínskom kraji masívne povodne. Situácia bola kritická a profesionálni hasiči potrebovali nutnú pomoc od dobrovoľných. Situácia sa zlepšila a povodeň zlikvidovala vďaka dobrej kooperácii jednotlivých jednotiek požiarnej ochrany. Táto kooperácia bola zlepšená pri komunikácii s mestom medzi mestským zborom a dobrovoľnými hasičmi obce v danom kraji. Štát začal viacej dotovať dobrovoľné hasičské zbory. Zlepšovala sa tým kvalitnejšia hasičská technika, výzbroj, výstroj, ktorá sa mohla aplikovať pri nezhodných mimoriadnych situáciách. Zväčšil sa aj záujem o členstvo v dobrovoľných hasičských zboroch. [12]

O rok neskôr sa začali v CTIF vytvárať nové disciplíny a novelizoval sa hasičský šport.

Od roku 2002 sa organizujú pod záštitou Svetovej športovej federácie hasičov a záchranárov majstrovstvá sveta a majstrovstvá Európy. [13]

Obrázok č. 3 – Logo CTIF [14]

História vývoju spoločnosti úzko súvisí s históriou vývoju záchranných zložiek týkajúcich sa pomoci pri ochrane pred požiarom. Už v staroveku sa spoločnosť potrebovala chrániť voči mimoriadnym udalostiam. Postupne sa potreba ochrany v rámci požiarnej ochrany navyšovala. Pôsobenie hasičských záchranných zložiek sa postupne menilo a dostávalo väčšej

podpory od štátu. V 20. storočí bolo zrejmé, že hasiči by nemali byť určení len na poskytovanie pomoci v rámci požiarnej ochrany ale aj ako kultúrno-športová zložka. Začali sa vytvárať športové disciplíny, ktoré sa časom postupne menili. Vznikol tzv. hasičský šport, kde boli vytvorené spolky a športové družstvá. Tento šport sa postupne časom menil, až vznikol šport na celosvetovej úrovni.

6 SYNTÉZA ANALYTICKÝCH ZÁVEROV SÚČASNÝCH PRACOVNÝCH VZŤAHOV A SPOLUPRÁCE JEDNOTIEK POŽIARNEJ OCHRANY

V rámci SR sa vypracúvajú postupy celoplošného rozmiestnenia síl a prostriedkov hasičských jednotiek na území celej SR. Vypracúva sa analýza požiarneho nebezpečenstva podľa týchto jednotlivých bodov:

- mapa kraja a jej rozmiestnenie jednotiek HaZZ a DPO,
- počty výjazdov zboru v jednotlivých obvodoch na území jednotlivých miest a obcí,
- aktuálny počet obyvateľov žijúcich v daných obvodoch,
- zoznamy objektov ovplyvňujúcich dané územie.

6.1 Stanovenie stupňa nebezpečia

Podľa analýz sa určujú hodnoty jednotlivých koeficientov na výpočet stupňa nebezpečia. Pre výpočet stupňa nebezpečia sú stanovené 4 kritéria:

- kritérium počtu obyvateľov K_o ,
- kritérium hodnotenia katastrálneho územia obce/mesta K_{uiv} ,
- kritérium výjazdov k zásahom K_z ,
- celkové kritérium K_c . [9]

6.1.1 Kritérium počtu obyvateľov K_o

Toto kritérium určuje hodnotu K_o na základe počtu obyvateľov v danom obvode.

Tabuľka č. 18 – Hodnota kritéria K_o [9]

Počet obyvateľov	Hodnota K_o	Počet obyvateľov	Hodnota K_o
Do 1 000	3	46 001 – 53 000	42
1 001 – 1500	6	53 001 – 60 000	45
1 501 – 2 000	9	60 001 – 66 000	48
2 001 – 3 000	12	66 001 – 73 000	51
3 000 – 4 000	15	73 001 – 80 000	54
4 001 – 5 000	18	80 001 – 86 000	57
5 001 – 6 000	21	86 001 – 93 000	60
6 001 – 13 000	24	93 001 – 100 000	63
13 001 – 20 000	27	100 001 – 106 000	66
20 001 – 26 000	30	106 001 – 113 000	69
26 001 – 33 000	33	113 001 – 120 000	72
33 001 – 40 000	36	Nad 120 000	75
40 001 – 46 000	39		

6.1.2 Kritérium hodnotenia katastrálneho územia obce/mesta K_{ui}

Hodnota tohto kritéria je daná podľa charakteristiky katastrálneho územia obce/mesta, ktorá je rozdelená do 9 typov:

- rekreačné oblasti,
- obytné domy,
- vysoké obytné, administratívne alebo obchodné budovy,
- zariadenia zdravotnej alebo sociálnej starostlivosti,
- obchodné centrá,
- historické jadro,

- hotely, ubytovne a ubytovacie zariadenia,
- FO – podnikatelia patriaci do danej kategórie o prevencii závažných a priemyselných haváriách,
- priemyselné zóny,
- nehodové lokality.

Rekreačné oblasti

Do tejto kategórie patria oblasti, kde je za danú sezónu nárast obyvateľstva viac ako o 500 obyvateľov. Stanovuje sa hodnota kritéria 1.

Obytné budovy

Ak výška budovy nad 22,5 m – hodnota kritéria 1;

Ak obytné budovy majú i podzemné garáže – hodnota kritéria 2;

Ak výška budovy nad 22,5 metra a zároveň i podzemná garáž – hodnota kritéria 3.

Vysoké obytné, administratívne alebo obchodné budovy

Výška budov presahuje 40 m – hodnota kritéria 3.

Zariadenia zdravotnej alebo sociálnej starostlivosti

Ak je počet lôžok v zariadení väčší ako 50 - hodnota kritéria 1;

Ak je počet lôžok v zariadení väčší ako 100 – hodnota kritéria 3.

Obchodné centrá

Ak má obchodné centrum kapacitu nad 1 000 osôb – hodnota kritéria 1;

Ak má obchodné centrum kapacitu nad 3 000 osôb – hodnota kritéria 3.

Historické jadro

Ak obec/mesto má historické jadro – hodnota kritéria 2.

Hotely, ubytovne a ubytovacie zariadenia

Ak majú tieto ubytovacie zariadenia kapacitu nad 100 lôžok – hodnota kritéria 1;

Ak majú tieto ubytovacie zariadenia kapacitu nad 300 lôžok – hodnota kritéria 3.

FO – podnikatelia

Ak FO podnikajú v oblasti, kde môžu vzniknúť priemyselné havária – hodnota kritéria 2.

Priemyselné zóny

Ak majú plochu nad 1 km² – hodnota kritéria 4;

Ak majú plochu do 1 km² – hodnota kritéria 3;

Ak je v priemyselnej zóne ZHZ – hodnota kritéria 2;

Ak je v priemyselnej zóne závodný hasičský útvar – hodnota kritéria 1.

Nehodové lokality

Ak ide o kritické nehodové lokality – hodnota kritéria 1;

Ak ide o opakujúce kritické lokality – hodnota kritéria 2. [9]

6.1.3 Kritérium k výjazdov k zásahom K_z

Počet výjazdov je určený ako počet výjazdov za rok alebo priemer za 5 rokov.

Tabuľka č. 19 – Hodnota kritéria K_z [9]

Počet	Hodnota K _z	Počet	Hodnota K _z	Počet	Hodnota K _z
Do 10	1	161 – 180	13	401 – 420	25
11 – 20	2	181 – 200	14	421 – 440	26
21 – 30	3	201 – 220	15	441 – 460	27
31 - 40	4	221 – 240	16	461 – 480	28
41 – 50	5	241 – 260	17	481 – 500	29
51 -60	6	261 – 280	18	501 – 520	30
61 - 70	7	281 – 300	19	521 – 540	31
71 – 80	8	301 – 320	20	541 – 560	32
81 – 100	9	321 – 340	21	561 – 580	33
101 – 120	10	341 – 360	22	581 - 600	34
121 - 140	11	361 – 380	23		
141 - 160	12	381 - 400	24		

6.1.4 Celkové kritérium K_c

Celkové kritérium sa vypočíta ako súčet jednotlivých kritérií:

$$K_c = K_o + K_{ui} + K_z \quad (1)$$

Na základe vypočítaného celkového kritéria sa stanoví stupeň nebezpečia a zároveň i počet hasičských jednotiek (skratka HJ) a čas dojazdu.

Tabuľka č. 20 – Stanovenia stupňa nebezpečia a počet HZ s dojazdom [9]

Hodnota kritéria K_c	Stupeň nebezpečia	Počet HJ a čas dojazdu
Do 8	VII.	1 HJ do 20 min. a 1 HJ do 25 min.
9 – 14	VI.	1 HJ do 15 min. a 2 HJ do 20 min.
15 – 24	V.	2 HJ do 15 min. a 1 HJ do 20 min.
25 – 50	IV.	1 HJ do 10 min. a 2 HJ do 15 min.
51 – 100	III.	2 HJ do 10 min. a 1 HJ do 15 min.
101 – 150	II.	1 HJ do 7 min. a 2 HJ do 10 min.
Nad 150	I.	2 HJ do 7 min. a 1 HJ do 10 min.

Čím je číselne nižší stupeň nebezpečia, tým je situácia vážnejšia.

6.1.5 Stupeň nebezpečia v ČR

V ČR je stanovený ten istý počet HJ a čas dojazdu. Rozdiel je len v počet stupňov nebezpečia. V SR je 7 stupňov a v ČR sú 4 stupne, ktoré sú rozdelené do ďalších kategórií, kde I., II. a III. stupeň je rozdelený na časti A i B.

Tieto kritéria sú hlavne určené pre HJ HaZZ, ale v súčasnosti k nim postupne sa pridávajú aj HJ DPO. Podľa stanoveného stupňa nebezpečia operačné stredisko vyhodnocuje situáciu a zvoláva k HJ HaZZ, taktiež HJ DPO. Toto zvolávanie je v súčasnosti podľa stanovenej kategórie HJ DPO, do ktorej patria. V prílohe č. 1 sú určené minimálne početné stavy členov HJ DPO, materiálno-technických vybavení podľa stanovených kategórií.

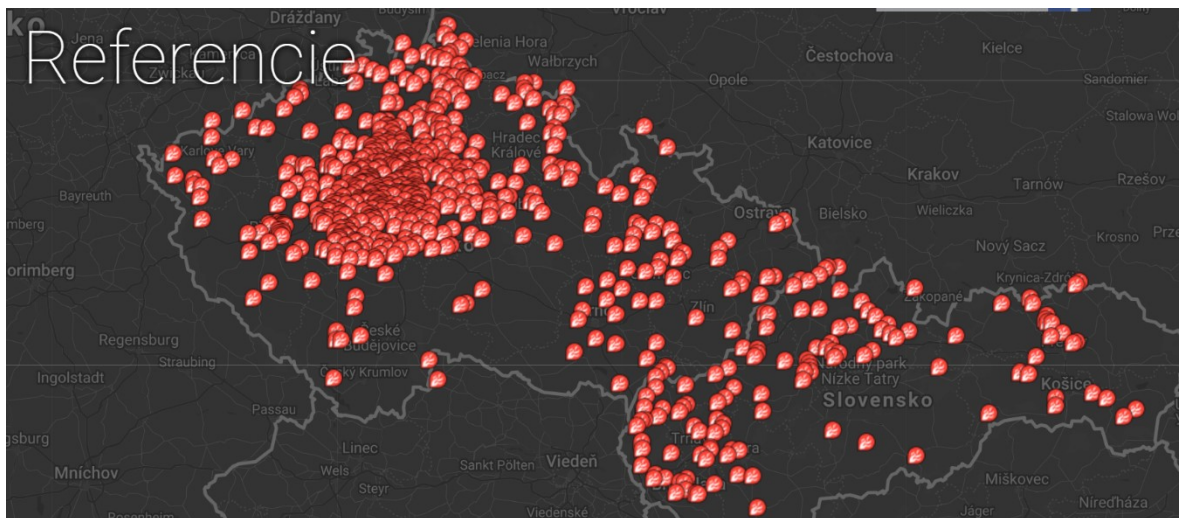
6.2 Fireport

Fireport je informačný zvolávací systém pre hasičov. Vznikol v roku 2013 v Českej republike za účelom skvalitnenia akcieschopnosti výjazdov jednotiek DHZO. Fireport bol vytvorený firmou FRP Services, s. r. o. Od roku 2015 sa začal používať i v Slovenskej republike. [17]

Obrázok č. 4 – Fireport [16]

V súčasnosti tento systém sa používa v 416 zboroch v rámci Českej i Slovenskej republiky. 122 je v Slovenskej republike a 294 v Českej republike.

Obrázok č. 5 – Mapa DHZO v SR a ČR využívajúce Fireport [18]

6.2.1 Funkcia

Fungovanie Fireportu je dané nasledujúcim postupom. Operačné stredisko vyhlási poplach zložkám HaZZ a operačný dôstojník HaZZ vyhlási poplach jednotke, ktoré Fireport používa. Následne príde k spusteniu automatických akcií. Každému členovi DHZO, ktorí je zapísaný do Fireportu v danom mieste príde SMS, ktorá obsahuje informácie o danej udalosti. Zároveň prichádza aj k volaniu Fireportu na telefónne čísla hasičov (pokiaľ je služba aktivovaná) naraz v jednom momente. Člen DHZO má možnosť sa rozhodnúť či príchod akceptuje alebo

odmieta. Tieto rozhodnutia členov DHZO sa taktiež zobrazujú na hlavnom paneli na danej hasičskej zbrojnici alebo stanici.

Na hlavnom displeji sa zobrazujú:

- informácie o danej udalosti,
- technika, ktorá bola k udalosti vyslaná,
- ostatné jednotky, ktoré idú k danej udalosti,
- mapa s vyznačenou trasou zo stanice na miesto danej udalosti,
- prípadný časový odpočet do výjazdu jednotky,
- spätná väzba členov DHZO, či potvrdili alebo odmietli príchod.

Mimoriadna udalosť, ktorá sa stala je taktiež vysielaná zvukovo cez reproduktore skrz systém Fireport. [19]

6.2.2 Zloženie

Fireport sa skladá z nasledujúcich 3 častí:

Hardwarová časť

Hardwarová časť obsahuje LCD displej, reprosústavy, tlačiarne a ovládací rozvádzač. Montuje sa priamo do hasičských zbrojníc alebo staníc. [19]

Softwarová časť

Softwarová časť je ovládaná na diaľku. Netreba byť fyzicky v hasičskej zbrojnici alebo stanici. Dôležité je mať internetové pripojenie s minimálnou rýchlosťou 2 048 kbps na mieste inštalácie Fireportu. [19]

Obrázok č. 6 – Vyhlásenie poplachu v systéme Fireport [20]

Prídavné moduly

Fireport sa dá obstarat' ako celý komplet, ale taktiež môže byť rôzne poskladaný. Do prídavných modulov patria:

- Fireport SMS – zvoláva SMS správami a volaním,
- Fireport Print – vytlačí obojstrannú mapu s vyznačenou trasou,
- Fireport OZS – ovláda externé zariadenia na stanici (sirána, svetlá, kompresor, a pod.),
- Fireport Paging – využíva pagerový systém zvolávania. [19]

6.2.3 Výhody

Medzi hlavné výhody určite patrí rýchlejšia akcienschopnosť výjazdov jednotiek DHZO. Týmto systémom je aj podporená spolupráca jednotiek DPO a jednotiek HaZZ a ich súvzťažnosť. Čoraz viac je k danému systému pripojených zborov v rámci Českej i Slovenskej republiky. Výhodou je aj, že členovia nemusia byť fyzicky v zbrojnici alebo stanici a prídu im v prípade mimoriadnej udalosti SMS alebo telefonát. Taktiež výhodou sú aj prídavné moduly, kde si jednotlivé zbory môžu určiť, čo budú využívať.

6.2.4 Nevýhody

Hlavnou nevýhodou je, že zariadenie, ktoré sa nachádza v zbrojnici musí byť pripojené na internetové pripojenie s minimálnou rýchlosťou 2 048 kbps a nie každá zbrojnica, hlavne zbrojnice v dedinách, nedisponujú s internetovým pripojením. Alebo používajú bezdrôtovú sieť a tá tiež nie je úplne spoľahlivá. Taktiež môže byť nevýhodou, hlavne pre menšie zbory, cena používania Fireportu. Cena je v rámci mesačných poplatkov alebo v rámci jednorazového poplatku. Taktiež cena stúpa počtom pridaných komponentov.

6.3 Taktické a preventívne cvičenia

V súčasnosti je veľmi obľúbená spolupráca jednotiek požiarnej ochrany prostredníctvom taktických a preventívnych cvičení. Medzi taktické alebo preventívne cvičenia, ktoré sú absolvované jednotkami požiarnej ochrany sú:

- protipovodňové cvičenia,
- simulácia dopravných nehôd:
 - autobus,
 - auto,
 - lietadlo,
 - vlak.
- protipožiarne cvičenia horiacich predmetov,
- simulácia úniku nebezpečných látok,
- evakuácia osôb,
- diaľková doprava vody,
- riadenie prevádzky na ceste,
- simulácia poskytnutia prvej pomoci,
- a iné.

6.4 SWOT analýza súčasného stavu

Na základe syntézy analytických záverov súčasných pracovných vzťahov a spolupráce jednotiek požiarnej ochrany je vytvorená SWOT analýza.

SWOT analýza sa skladá zo 4 častí: silné stránky (Strengths), slabé stránky (Weaknesses), príležitosti (Opportunities) a hrozby (Threats).

Silné stránky (Strengths)

Medzi hlavné silné stránky patria:

- prepojenosť štátnych i dobrovoľných hasičov v rámci IZS,
- komunikácia štátnych i dobrovoľných hasičov s Ministerstvom vnútra,
- poskytovanie štátom dotácie zborom pre lepšiu výzbroj a výstroj,
- poskytovanie štátom automobilovú techniku zborom,
- prepojenosť s operačným strediskom.

Slabé stránky (Weaknesses)

Medzi hlavné slabé stránky patria:

- zvolávací systém prostredníctvom operačného strediska,
- nedostatočné vybavenie zborov k výjazdom,
- nižší plat štátnych hasičov,
- neustále zmeny legislatívy,
- dlhšia časový príjazd dobrovoľných hasičov na miesto mimoriadnej udalosti.

Príležitosti (Opportunities)

Medzi hlavné príležitosti patria:

- komerčný systém Fireport pre lepšie zvolávanie zborov,
- väčší dopyt po požiarnej bezpečnosti,
- väčšie financovanie zborov,
- motivácia členov a zamestnancov v rámci požiarnej bezpečnosti,
- nové opatrenia a nové riziká,
- väčšia propagácia činnosti požiarnej bezpečnosti.

Hrozby (Threats)

Medzi hlavné hrozby patria:

- nedostatočné počty členov v zboroch,
- nedostatočná výstroj, výzbroj a technika v zboroch,
- nízky nárast nových členov v rámci požiarnej bezpečnosti,
- komunikácia s nadriadenými pracoviskami v rámci požiarnej bezpečnosti a administratívy,

- nepripravenosť na nové riziká.

V súčasnosti sa oproti minulosti zlepšila situácia ohľadom pracovných vzťahov a spolupráce jednotiek požiarnej ochrany. Ale ešte stále nie je spolupráca na veľmi vysokej úrovni. Pri vyhlásení mimoriadnej udalosti operačné strediská väčšinou komunikujú len s jednotkami HaZZ, kde by bolo lepšie aj zapájať jednotky DPO, ktoré by uľahčili činnosti spojené s mimoriadnymi udalosťami v rámci pôsobnosti jednotiek HaZZ a taktiež by mali viacej skúseností ohľadom realizácie záchranných a likvidačných prác a zvýšila by sa ich potreba a dôležitosť.

7 NÁVRH ZEFEKTÍVNENIA PRACOVNÝCH VZŤAHOV A SPOLUPRÁCE JEDNOTIEK POŽIARNEJ OCHRANY

Na základe syntézy analýzy histórie a súčasného stavu je v nasledujúcej kapitole vytvorený návrh komplexného systému zvyšovania reakcieschopnosti jednotiek ako určitá forma návrhu zefektívnenia pracovných vzťahov a spolupráce jednotiek požiarnej ochrany. V tejto súvislosti dôjde k prezentácii návrhu nového komplexného systému FANS.

7.1 FANS

FANS je skratka, tvorená zo slov (Fire Ability Net System), čiže ide o systém pre zvyšovanie reakcieschopnosti jednotiek požiarnej ochrany. Ide o návrh nového komplexného systému. Skratka FANS znamená:

F (fire) – protipožiarna pomoc, ochrana pred požiarmi, akcie spojené s hasičmi;

A (ability) – hasičská akcieschopnosť, reakčnosť, zasahovanie;

N (net) – sieť, komunikácia, spolupráca, informačnosť;

S (system) – systém, ucelenosť, koordinácia, celistvosť.

Tento ucelený systém má v názve sieť, pretože hlavnou platformou komunikácii bude sieťová komunikácia, využívaná v mobilných telefónoch, ktoré sprostredkujú poskytovatelia mobilných služieb.

Obrázok č. 7 – Logo FANS [vlastný]

7.2 Princíp FANS

FANS je systém, ktorý bude primárne určený pre jednotky požiarnej ochrany. Hlavným princípom a prínosom FANS bude združenie jednotiek HaZZ a jednotiek DPO. Systém je určený hlavne pre zefektívnenie pracovných vzťahov a spolupráce jednotiek požiarnej ochrany pri záchranných a likvidačných prácach pri mimoriadnych udalostiach.

Jeho hlavnou úlohou v prípade vyhlásenia mimoriadnej udalosti bude kontaktovanie a komunikáciu osôb zodpovedných za:

- koordinovanie zložiek IZS – operačné stredisko,
- členov HaZZ,
- členov DHZO,
- iných osôb.

Čo sa týka iných osôb, môže sa jednáť aj o príslušné oddelenie mesta na mestskom úrade s väzbou na zásah jednotiek IZS.

Keďže FANS systém bude založený na sieťovej komunikácii, musí byť neustále spojený so serverom, ktorý má na starosti plynulý chod tohto systému. Tento systém bude primárne určený pre celú oblasť Slovenskej republiky. V budúcnosti je zámer rozšíriť tento systém aj do susediacich štátov, ako určitá forma koncepcie skvalitnenia pracovných vzťahov a spolupráce jednotiek požiarnej ochrany.

Hlavnou myšlienkou systému FANS bude zrýchlenie príjazdu jednotiek požiarnej ochrany na miesto mimoriadnej udalosti príslušníkov HaZZ a DPO.

7.3 Použitie FANS

Systém bude riadený serverom s predpokladom tvorby webovej aplikácie, ktorá bude slúžiť ako celkové úložisko informácií. Systém FANS by mal byť riadený a zastrešovaný Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky. Po vytvorení webovej aplikácie sa predpokladá s komunikáciou a kontaktovaním všetkých zborov HaZZ a DPO. Na základe ústredných pokynov by mali všetky zbory HaZZ a DPO poskytnúť a vložiť nasledujúce informácie:

- sídlo hasičskej zbrojnice alebo stanice,
- celkový počet členov DHZO a HaZZ,
- celkový počet členov DHZO a HaZZ, ktorí sú schopní k okamžitému zásahu,
- údaje o veliteľoch jednotlivých zborov,

- údaje o školeniach, ktoré členovia DPO a HaZZ vykonali,
- hasičská výzbroj s ktorou požiarnej jednotky disponujú,
- hasičská výstroj s ktorou požiarne jednotky disponujú,
- hasičská technika (dopravný automobil) s ktorou požiarne jednotky disponujú,
- telefonický kontakt na osoby DPO a HaZZ, ktoré sú schopné k okamžitému zásahu.

Tieto informácie by každý zbor zaslal k správcovi FANS, ktorý by tieto údaje vložil do systému.

System FANS by fungoval s využitím rozposielania SMS užívateľom FANS skrz sieť mobilných operátorov. Dôležité je si uvedomiť, že systém v žiadnom prípade nekonkuruje operačnému stredisku. Snaží sa len o urýchlenie postupu činnosti zložiek požiarnej ochrany a optimalizáciu rozhodovacieho procesu operačného strediska.

7.3.1 Typové zásahy požiarnej ochrany – kategória typu zásahu

Na základe typových činností IZS v ČR sú vytvorené typové zásahy, aplikovateľné aj na území SR. Vytvorené typové zásahy jednotiek požiarnej ochrany sú oblastne špecifické a v konečnom dôsledku podrobnejšie ako typové činnosti IZS. Na základe informácií od zborov požiarnej ochrany sú vytvorené pre každý typ potencionálneho typového zásahu zboru. Na základe posúdenia vhodnosti budú v prípade mimoriadnej udalosti vybrané jednotky kontaktované.

V nasledujúcej tabuľke sú navrhnuté a uvedené kategórie typu zásahu (skratka KTZ) s celkovým počtom 47 kategórií. Tieto kategórie sú indexované jednotlivými písmenami. V prípade podobného typu sú k rovnakým písmenám pridelené čísla.

Tabuľka č. 21 – KTZ [vlastný]

KTZ	Názov
A	riadenie prevádzky na ceste
B1	odstraňovanie stromov z ciest a verejných priestranstiev
B2	odstraňovanie predmetov z ciest a verejných priestranstiev
C1	kontrola mimoriadnej udalosti po vykonaní zásahu v prírodnom prostredí
C2	kontrola mimoriadnej udalosti po vykonaní zásahu v obytnom prostredí
C3	kontrola mimoriadnej udalosti po vykonaní zásahu v priemyselnom prostredí
D	protipožiarna kontrola na mieste s možným výskytom požiaru
E	vytváranie protipovodňových barikád
F1	odstraňovanie vody v prírodnom prostredí
F2	odstraňovanie vody v obytnom prostredí
F3	odstraňovanie vody v priemyselnom prostredí
F4	odstraňovanie vody v prostredí nezaradenom do kategórie F1 – F3
G	záchrana zvierat'a z nedostupného miesta
H1	diaľková doprava vody kyvadlovým spôsobom
H2	diaľková doprava vody reťazovým spôsobom
I1	likvidácia predmetov po dopravnej nehode
I2	likvidácia nebezpečných látok po dopravnej nehode
I3	likvidácia nezaradená do kategórie I1- I2
J1	hasenie požiaru v prírodnom prostredí
J2	hasenie požiaru v rodinnom dome, byte alebo chate
J3	hasenie požiaru v priemyselnej budove
J4	hasenie požiaru na letisku
J5	hasenie požiaru dopravného prostriedku

J6	hasenie požiaru, ktoré nespadá do kategórie J1 – J5
K1	evakuácia predmetov
K2	evakuácia zvierat
K3	evakuácia osôb
L1	dopravná nehoda v prírodnom prostredí
L2	dopravná nehoda na ceste III., II. a I. triedy
L3	dopravná nehoda na rýchlostnej ceste alebo diaľnici
L4	iná dopravná nehoda nezaradená do kategórie L1 – L3
M1	poskytnutie prvej pomoci zvierat'u (pri požiaroch)
M2	poskytnutie prvej pomoci človeku (pri požiaroch)
N	výbušniny
O	príprava na úmysel samovraždy
P1	likvidačné činnosti po prírodných katastrofách - predmety
P2	likvidačné činnosti po prírodných katastrofách - zvieratá
P3	likvidačné činnosti po prírodných katastrofách - osoby
P4	likvidačné činnosti nezaradené do kategórie P1 – P3
Q1	odstránenie predmetov z výšok alebo hlbín
Q2	záchrana zvierat z výšok alebo hlbín
Q3	záchrana osôb z výšok alebo hlbín
R1	odstraňovanie bodavého hmyzu
R2	odstraňovanie iného živočíšneho druhu
S1	vykonávanie činností súvisiace s mimoriadnej situácie
S2	vykonávanie činností súvisiace s núdzovým stavom
T	ostatné typové zásahy nezaradené do kategórie A – S2

Na základe jednotlivých kategórií typových zásahov sa pre každý typ zvolia potrebné stavy:

- minimálny počet členov HaZZ alebo DHZO,

- hasičská výzbroj s ktorou jednotlivé zbory disponujú,
- hasičská výstroj s ktorou jednotlivé zbory disponujú,
- hasičská automobilová technika s ktorou jednotlivé zbory disponujú,
- náročnosť zásahu,
- dôležitosť prítomnosti členov HaZZ,
- ideálny počet jednotiek HaZZ a DHZO,
- časová náročnosť príjazdu jednotiek HaZZ a DHZO.

Na základe týchto stavov sa ku každému zboru určí ktoré KTZ spĺňa na daný zásah.

Príklad A

Na ceste II. triedy spadol strom, ktorý blokuje cestnú prevádzku z oboch strán.

Na základe týchto indícií sa vytvoria nasledovné KTZ:

- B1 – Odstraňovanie stromov z ciest a verejných priestranstiev,
- A – Riadenie prevádzky na ceste.

Na základe stanovených KTZ sú pre jednotlivé KTZ zvolené potrebné stavy:

- B1 – Odstraňovanie stromov z ciest a verejných priestranstiev:

Tabuľka č. 22 – Potrebné stavy pre KTZ B1 [vlastný]

Názov	Potrebný stav
minimálny počet členov HaZZ alebo DHZO	3 + 1 na jednotku
hasičská výzbroj s ktorou jednotlivé zbory disponujú	motorová reťazová pila
hasičská výstroj s ktorou jednotlivé zbory disponujú	pracovná odev, pracovné rukavice, pracovná obuv
hasičská automobilová technika s ktorou jednotlivé zbory disponujú	dopravný automobil určený pre transport členov jednotky
náročnosť zásahu	stredná úroveň
dôležitosť prítomnosti členov HaZZ	netreba
ideálny počet jednotiek HaZZ a DHZO	DHZO – 1
časová náročnosť príjazdu jednotiek HaZZ a DHZO	DHZO – ideálne do 30 minút

- A – Riadenie prevádzky na ceste:

Tabuľka č. 23 – Potrebné stavy pre KTZ A [vlastný]

Názov	Potrebný stav
minimálny počet členov HaZZ alebo DHZO	3 + 1 na jednotku
hasičská výzbroj s ktorou jednotlivé zbory disponujú	netreba
hasičská výstroj s ktorou jednotlivé zbory disponujú	pracovný odev, pracovné rukavice, pracovná obuv.
hasičská automobilová technika s ktorou jednotlivé zbory disponujú	dopravný automobil určený pre transport členov jednotky
náročnosť zásahu	nízka úroveň
dôležitosť prítomnosti členov HaZZ	netreba
ideálny počet jednotiek HaZZ a DHZO	DHZO – 1
časová náročnosť príjazdu jednotiek HaZZ a DHZO	DHZO – ideálne do 30 minút

Príklad B

Na chate pri lese prišlo k uštipnutiu človeka bodavým hmyzom.

Na základe týchto indícií sa vytvoria nasledovné KTZ:

- M2 – Poskytnutie prvej pomoci človeku,
- R1 – Odstraňovanie bodavého hmyzu,
- T – Ostatné – odstránenie úľu bodavého hmyzu.

Na základe stanovených KTZ sú pre jednotlivé KTZ zvolené potrebné stavy:

- M2 – Poskytnutie prvej pomoci človeku:

Tabuľka č. 24 – Potrebné stavy KTZ M2 [vlastný]

Názov	Potrebný stav
minimálny počet členov HaZZ alebo DHZO	3 + 1 na jednotku
hasičská výzbroj s ktorou jednotlivé zbory disponujú	príslušenstvo v záchranárskom vaku
hasičská výstroj s ktorou jednotlivé zbory disponujú	nie je dôležitá
hasičská automobilová technika s ktorou jednotlivé zbory disponujú	dopravný automobil určený pre transport členov jednotky
náročnosť zásahu	vysoká úroveň
dôležitosť prítomnosti členov HaZZ	stredne dôležitá
ideálny počet jednotiek HaZZ a DHZO	HaZZ – 1 alebo DHZO - 1
časová náročnosť príjazdu jednotiek HaZZ a DHZO	HaZZ – ideálne do 10 minút DHZO – ideálne do 20 minút

- R1 – Odstraňovanie bodavého hmyzu:

Tabuľka č. 25 – Potrebné stavy KTZ R1 [vlastný]

Názov	Potrebný stav
minimálny počet členov HaZZ alebo DHZO	3 + 1 na jednotku
hasičská výzbroj s ktorou jednotlivé zbory disponujú	sprej proti bodavému hmyzu, vysávač na odstránenie bodavého hmyzu
hasičská výstroj s ktorou jednotlivé zbory disponujú	oblek proti bodavému hmyzu
hasičská automobilová technika s ktorou jednotlivé zbory disponujú	dopravný automobil určený pre transport členov jednotky
náročnosť zásahu	stredná úroveň
dôležitosť prítomnosti členov HaZZ	netreba
ideálny počet jednotiek HaZZ a DHZO	DHZO – 1
časová náročnosť príjazdu jednotiek HaZZ a DHZO	DHZO – ideálne do 30 minút

- T – Ostatné – odstránenie úľu bodavého hmyzu:

Tabuľka č. 26 – Potrebné stavy KTZ T [vlastný]

Názov	Potrebný stav
minimálny počet členov HaZZ alebo DHZO	3 + 1 na jednotku
hasičská výzbroj s ktorou jednotlivé zbory disponujú	sekera, sprej proti bodavému hmyzu, vysávač na odstránenie bodavého hmyzu.
hasičská výstroj s ktorou jednotlivé zbory disponujú	oblek proti bodavému hmyzu
hasičská automobilová technika s ktorou jednotlivé zbory disponujú	dopravný automobil určený pre transport členov jednotky
náročnosť zásahu	stredná úroveň
dôležitosť prítomnosti členov HaZZ	netreba
ideálny počet jednotiek HaZZ a DHZO	DHZO – 1
časová náročnosť príchodu jednotiek HaZZ a DHZO	DHZO – ideálne do 30 minút

Príklad C

Prišlo k požiaru rodinného domu v strede dediny v ktorom sa nachádzajú 2 osoby a 1 pes. Obidve osoby i pes zostali na dvore. Na základe týchto indícií sa vytvorí nasledovné KTZ:

- J2 – Hasenie požiaru v rodinnom dome,
- K3 – Evakuácia osôb,
- K2 – Evakuácia zvierat,
- M2 – Poskytnutie prvej pomoci človeku,
- M1 – Poskytnutie prvej pomoci zvierat'u,
- C2 – Kontrola mimoriadnej udalosti po vykonaní zásahu v obytnom prostredí.

Na základe stanovených KTZ sú pre jednotlivé KTZ zvolené potrebné stavy:

- J2 – Hasenie požiaru v rodinnom dome:

Tabuľka č. 27 – Potrebné stavy KTZ J2 [vlastný]

Názov	Potrebný stav
minimálny počet členov HaZZ alebo DHZO	3 + 1 na jednotku
hasičská výzbroj s ktorou jednotlivé zbory disponujú	hadice typu B, C alebo D, autonómny dýchací prístroj, prísun vody (nádrž v aute, hydrant, iný zdroj), ručné páčidlo na otvorenie dverí a iných predmetov, rebrík, hasičská sekera.
hasičská výstroj s ktorou jednotlivé zbory disponujú	viacvrstvový zásahový odev, zásahová obuv, hasičská prilba s chráničom tváre, zásahové rukavice, ručné svietidlo.
hasičská automobilová technika s ktorou jednotlivé zbory disponujú	dopravný automobil s príslušným vybavením a taktiež určený pre transport členov jednotky
náročnosť zásahu	vysoká úroveň
dôležitosť prítomnosti členov HaZZ	prítomnosť je nesmierne dôležitá
ideálny počet jednotiek HaZZ a DHZO	HaZZ – minimálne 1, DHZO – minimálne 2.
časová náročnosť prjazdu jednotiek HaZZ a DHZO	HaZZ – ideálne do 10 minút, DHZO – ideálne do 30 minút.

- K3 – Evakuácia osôb:

Tabuľka č. 28 – Potrebné stavy KTZ K3 [vlastný]

Názov	Potrebný stav
minimálny počet členov HaZZ alebo DHZO	3 + 1 na jednotku
hasičská výzbroj s ktorou jednotlivé zbory disponujú	autonómny dýchací prístroj, rebrík
hasičská výstroj s ktorou jednotlivé zbory disponujú	viacvrstvový zásahový odev, zásahová obuv, hasičská prilba s chráničom tváre, zásahové rukavice, ručné svietidlo
hasičská automobilová technika s ktorou jednotlivé zbory disponujú	dopravný automobil určený pre transport členov jednotky
náročnosť zásahu	stredná úroveň
dôležitosť prítomnosti členov HaZZ	netreba
ideálny počet jednotiek HaZZ a DHZO	DHZO – 1 (menší počet ľudí) DHZO – 2 (väčší počet ľudí)
časová náročnosť príchodu jednotiek HaZZ a DHZO	DHZO – ideálne do 10 minút

- K2 – Evakuácia zvierat:

Tabuľka č. 29 – Potrebné stavy KTZ 2 [vlastný]

Názov	Potrebný stav
minimálny počet členov HaZZ alebo DHZO	3 + 1 na jednotku
hasičská výzbroj s ktorou jednotlivé zbory disponujú	autonómny dýchací prístroj rebrík
hasičská výstroj s ktorou jednotlivé zbory disponujú	viacvrstvový zásahový odev zásahová obuv, hasičská prilba s chráničom tváre, zásahové rukavice, ručné svietidlo
hasičská automobilová technika s ktorou jednotlivé zbory disponujú	dopravný automobil určený pre transport členov jednotky
náročnosť zásahu	nižšia úroveň
dôležitosť prítomnosti členov HaZZ	netreba
ideálny počet jednotiek HaZZ a DHZO	DHZO – 1
časová náročnosť príjazdu jednotiek HaZZ a DHZO	DHZO – ideálne do 20 minút

- M2 – Poskytnutie prvej pomoci človeku pri požiari:

Tabuľka č. 30 – Potrebné stavy KTZ M2 (požiar) [vlastný]

Názov	Potrebný stav
minimálny počet členov HaZZ alebo DHZO	3 + 1 na jednotku
hasičská výzbroj s ktorou jednotlivé zbory disponujú	Príslušenstvo v záchranárskom vaku, fixácia krku, fixácia ruky/nohy, nosidlá.
hasičská výstroj s ktorou jednotlivé zbory disponujú	viacvrstvový zásahový odev zásahová obuv, hasičská prilba s chráničom tváre, zásahové rukavice.
hasičská automobilová technika s ktorou jednotlivé zbory disponujú	dopravný automobil určený pre transport členov jednotky
náročnosť zásahu	vysoká úroveň
dôležitosť prítomnosti členov HaZZ	veľmi dôležitá
ideálny počet jednotiek HaZZ a DHZO	HaZZ – 1 alebo DHZO - 1
časová náročnosť príchodu jednotiek HaZZ a DHZO	HaZZ – ideálne do 5 minút DHZO – ideálne do 10 minút

- M1 – Poskytnutie prvej pomoci zvierat'u:

Tabuľka č. 31 – Potrebné stavy KTZ M1 (požiar) [vlastný]

Názov	Potrebný stav
minimálny počet členov HaZZ alebo DHZO	3 + 1 na jednotku
hasičská výzbroj s ktorou jednotlivé zbory disponujú	príslušenstvo v záchranárskom vaku
hasičská výstroj s ktorou jednotlivé zbory disponujú	viacvrstvový zásahový odev zásahová obuv, hasičská prilba s chráničom tváre, zásahové rukavice.
hasičská automobilová technika s ktorou jednotlivé zbory disponujú	dopravný automobil určený pre transport členov jednotky
náročnosť zásahu	stredná úroveň
dôležitosť prítomnosti členov HaZZ	menej dôležitá
ideálny počet jednotiek HaZZ a DHZO	DHZO 1
časová náročnosť príjazdu jednotiek HaZZ a DHZO	DHZO – ideálne do 20 minút

- C2 - Kontrola mimoriadnej udalosti po vykonaní zásahu v obytnom prostredí:

Tabuľka č. 32 – Potrebné stavy KTZ C2 [vlastný]

Názov	Potrebný stav
minimálny počet členov HaZZ alebo DHZO	3 + 1 na jednotku
hasičská výzbroj s ktorou jednotlivé zbory disponujú	netreba
hasičská výstroj s ktorou jednotlivé zbory disponujú	viacvrstvový zásahový odev zásahová obuv, hasičská prilba s chráničom tváre, zásahové rukavice.
hasičská automobilová technika s ktorou jednotlivé zbory disponujú	dopravný automobil určený pre transport členov jednotky
náročnosť zásahu	nízka úroveň
dôležitosť prítomnosti členov HaZZ	nedôležitá
ideálny počet jednotiek HaZZ a DHZO	DHZO - 1
časová náročnosť príjazdu jednotiek HaZZ a DHZO	DHZO – po vykonaní zásahu

Prezentované príklady sú popísané ako ukážky potenciálnych situácií. V príklade A je jednotka DHZO schopná vykonať samotný zásah bez prítomnosti jednotky HaZZ, v príklade B je ideálna prítomnosť 2 jednotiek (HaZZ a DHZO) a v príklade C je ideálna prítomnosť minimálne 3 jednotiek (HaZZ a 2 DHZO).

7.4 Užívatelia FANS

Užívatelia FANS sú rozdelení do 4 skupín:

7.4.1 Správca FANS

Správa FANS zodpovedá za:

- vloženie údajov o zboroch HaZZ a DPO do systému FANS,
- správny chod systému,
- komunikácia s Ministerstvom vnútra ohľadom systému FANS,

- vývoj systému,
- dopĺňanie údajov v priebehu času,
- riešenie technických problémov systému,
- posielanie informácií o novinkách systému zborom HaZZ a DPO.

Priamym nadriadeným správcovi FANS je technické oddelenie spadajúce pod požiaru ochranu v rámci Ministerstva vnútra.

7.4.2 Operačné stredisko

Operačné stredisko by priamo komunikovalo s jednotlivými zložkami HaZZ a DHZO. Hlavnou úlohou operačného strediska v rámci FANS je kontrola plnenia úloh jednotiek požiarnej ochrany.

7.4.3 Členovia HaZZ a DPO

Členom HaZZ a DHZO by v prípade vyhlásenia mimoriadnej udalosti automaticky bola poslaná systémom FANS SMS o mimoriadnej udalosti. V tejto SMS by bola informácia o:

- minimálny potrebný počet členov DHZO k okamžitému výjazdu,
- potrebná výzbroj, ktorú musia mať členovia DHZO a HaZZ pri zásahu,
- potrebná výstroj, ktorú musia mať členovia DHZO a HaZZ pri zásahu,
- potrebná hasičská technika (dopravný automobil) s ktorou musia členovia DHZO a HaZZ prísť na miesto zásahu,
- miesta mimoriadnej udalosti,
- ideálny čas príchodu na miesto mimoriadnej udalosti.

7.4.4 Iné osoby

Medzi iné osoby patria občania Slovenskej republiky, ktorí nie sú správcami systému, členovia operačného strediska a členovia HaZZ a DHZO. Ide o tzv. laikov, čiže ľudí ktorí znamenajú mimoriadnu udalosť. V prípade vzniku mimoriadnej udalosti tieto osoby môžu poslať skrz aplikáciu FANS správu o type mimoriadnej udalosti, aktuálny stav, prípadne môžu zaslať fotografiu. Systém túto správu vyhodnotí a na základe stanovených určitých pravidiel bude kontaktovať operačné stredisko a členov HaZZ a DHZO. Správa od iných osôb bude spracovaná a zaslaná mobilnou aplikáciou do sieťového systému. Posielanie správ by malo byť na princípe SMS, prípadne ak sa posiela obrázok, tak na princípe MMS.

Ak systém vyhodnotí že prijatá správa je reálna a informuje o reálnej mimoriadnej udalosti, tak cena SMS alebo MMS nebude účtovaná užívateľovi, ktorý túto správu poslal.

7.5 Postup FANS

Osoba, ktorá zaznamená mimoriadnu udalosť môže buď zavolať na telefónne číslo IZS, telefónne číslo jednotlivých zložiek IZS alebo môže poslať (keď ide o prípad, kde je potrebná prítomnosť hasičských jednotiek) správu skrz mobilnú aplikáciu FANS, kde uvedie typ mimoriadnej udalosti, prípadne môže poslať fotografiu z mimoriadnej udalosti.

Pokiaľ operačné stredisko zaznamená hovor od svedka mimoriadnej udalosti automaticky kontaktuje jednotlivé zložky IZS a taktiež automaticky posiela správu do systému FANS.

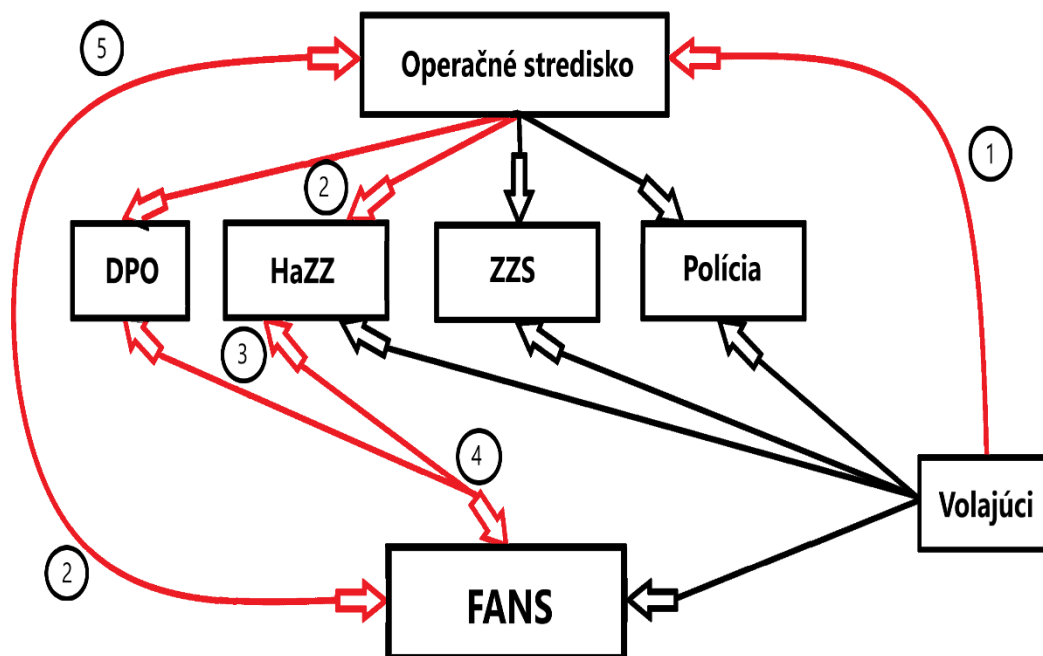
Systém FANS na základe stanovených indícií vyhodnotí danú situáciu buď od osoby, ktorá pošle správu skrz mobilnú aplikáciu alebo od operačného strediska, ktoré priamo posiela správu do systému.

Vyhodnocovací proces systému majú na starosti správcovia, ktorí vopred pripraví všetky možné typy, ktoré by mohli nastať.

Na základe vyhodnotenia systém FANS zvolí KTZ a zo svojich štatistických údajov vyberá najvhodnejšie hasičské jednotky, ktoré spĺňajú danú kategóriu. Výber záleží na tom, akú má zbor KTZ, či ide o jednotky HaZZ alebo DPO, vzdialenosť od miesta mimoriadnej udalosti. Po vybratí ideálnej alternatívy zborov, kontaktuje jednotlivých členov HaZZ alebo DPO poslaním zvukovej správy skrz mobilnú aplikáciu FANS. V aplikácii sa taktiež zobrazí celý popis mimoriadnej udalosti. Členovia musia účasť na mimoriadnej udalosti potvrdiť alebo odvolať. V prípade, že najideálnejší členovia jednotky účasť na mimoriadnej udalosti nepotvrdia alebo nebudú reagovať na správu do 3 minút, systém FANS automaticky posiela správu ďalšej najbližšej jednotke, ktorá je schopná prísť k mimoriadnej udalosti. Po skončení mimoriadnej udalosti operačné stredisko pošle vyhodnotenie mimoriadnej udalosti správcovi FANS, ktorý následne dané informácie zadá do systému FANS a vyhodnotí ich. Vyhodnotí, či dané postupy a vyhodnocovacie procesy KTZ boli správne. V tejto kapitole je vytvorených 5 simulácií, v ktorých je popísaný postup i grafické znázornenie na mape.

7.5.1 Prípád 1

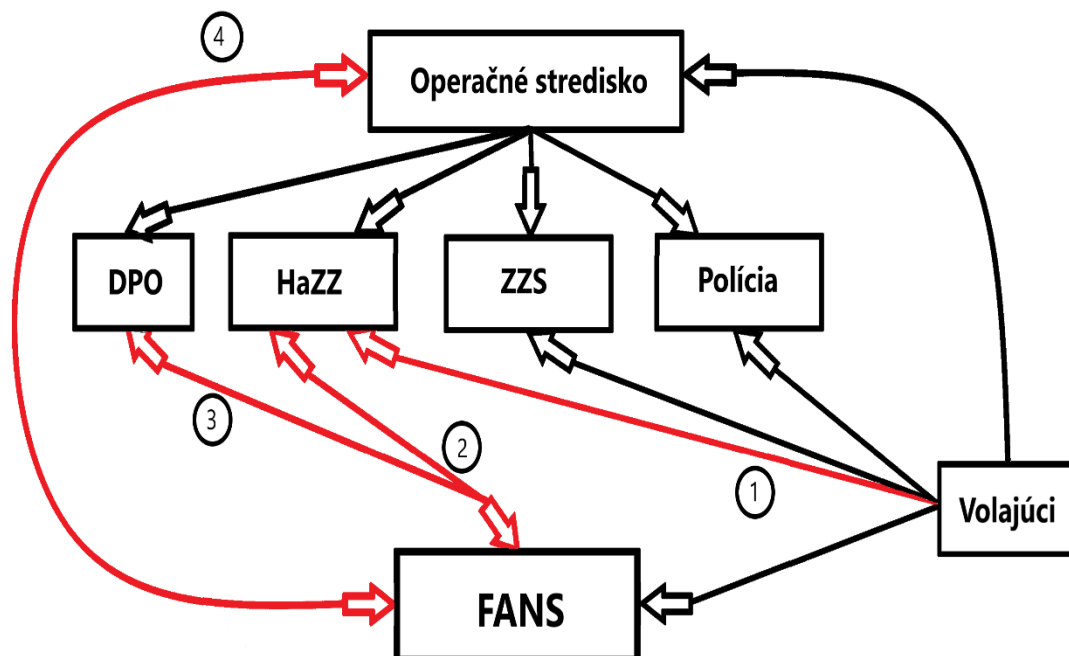
Na základe tohto prípadu volajúci, ktorý zaznamená mimoriadnu situáciu volá na operačné stredisko. Na základe indícií od volajúceho operačné stredisko vyhodnotí situáciu a automaticky kontaktuje zložky HaZZ, DPO a systém FANS. Systém FANS vyhodnotí KTZ a taktiež kontaktuje zložky HaZZ a DPO. Po vykonaní zásahu zložky DPO a HaZZ pošlú informácie o priebehu zásahu do systému FANS. Systém FANS posiela operačnému stredisku informáciu o efektívnosti a vhodnosti výberu KTZ.

Obrázok č. 8 – Postup FANS - prípad 1 [vlastný]

7.5.2 Prípád 2

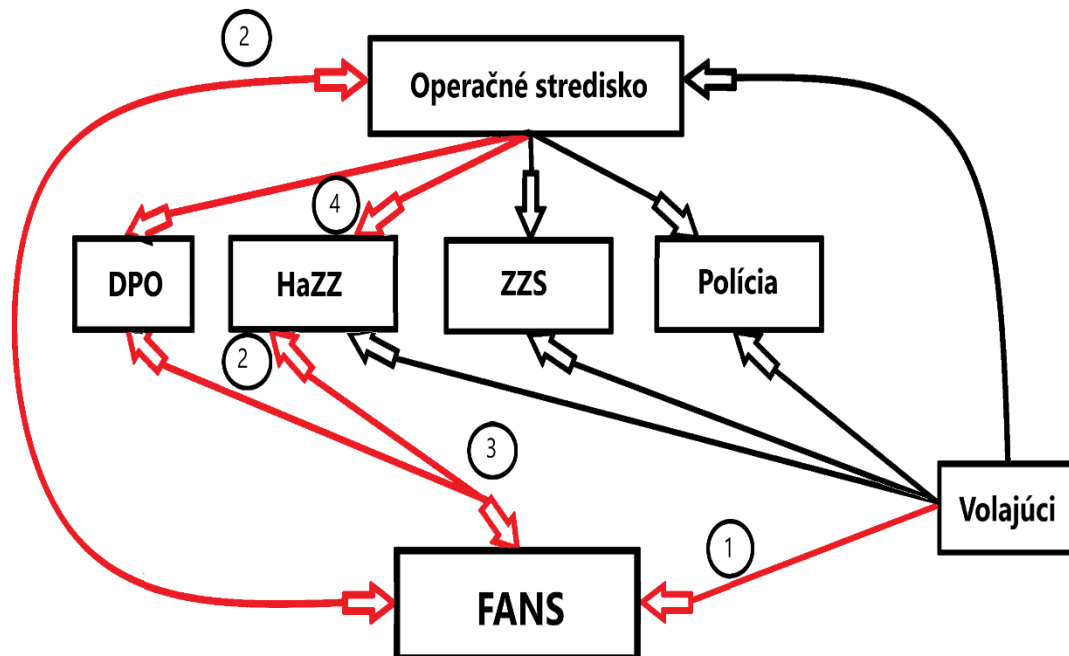
V druhom prípade volajúci, ktorý zaznamená mimoriadnu situáciu volá priamo HaZZ. Na základe indícií HaZZ vyhodnotí situáciu a automaticky kontaktuje systém FANS. Systém FANS vyhodnotí KTZ a kontaktuje DPO. Po vykonaní zásahu zložky DPO a HaZZ pošlú informácie o priebehu zásahu do systému FANS. Systém FANS posielajú operáčnému stredisku informáciu o efektívnosti a vhodnosti výberu KTZ.

Obrázok č. 9 – Postup FANS – prípad 2 [vlastný]

7.5.3 Prípád 3

V treťom prípade volajúci, ktorý zaznamená mimoriadnu situáciu posiela správu priamo do systému FANS. Systém správu vyhodnotí, taktiež vyhodnotí KTZ a kontaktuje DPO a HaZZ. Následne systém kontaktuje aj operačné stredisko ohľadom mimoriadnej situácie. V tomto prípade operačné stredisko funguje ako kontrolný orgán. Zložky posielajú informácie o potvrdení účasti na mimoriadnej situácie systému FANS. V prípade potreby sa zapája operačné stredisko a riadi jednotky DPO a HaZZ. Po skončení mimoriadnej udalosti systém FANS posiela operačnému stredisku informáciu o efektívnosti a vhodnosti výberu KTZ.

Obrázok č. 10 – Postup FANS – prípad 3 [vlastný]

Všetky tieto prípady boli zamerané na pôsobnosť a činnosť jednotiek požiarnej ochrany. V prípade že, sú potrebné i ďalšie jednotky, všetko to bude riadené skrz operačné stredisko. Systém FANS je určený primárne pre jednotky HaZZ a DPO.

7.6 Funkcie FANS

Medzi základné funkcie FANS patria:

- komunikácia s operačným strediskom,
- komunikácia so svedkom mimoriadnej udalosti,

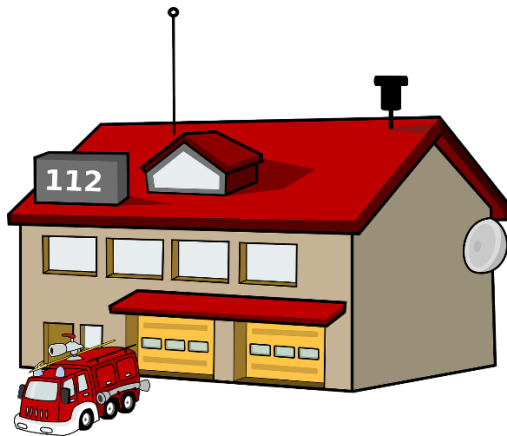
- vyhodnocovací proces,
- výpočet vzdialenosti,
- stanovenie KTZ,
- určenie prítomnosti HaZZ alebo DPO,
- posielanie správ členom hasičských jednotiek,
- v prípade žiadnej reakcie posiela správy ďalším členom hasičských jednotiek,
- vyhodnocuje proces po dokončení mimoriadnej udalosti k zlepšeniu budúceho stavu.

7.7 Simulácie postupov

Táto časť kapitoly sa zaoberá simuláciami postupov pri vyhlásení mimoriadnej udalosti. V jednotlivých simuláciách sú dané príklady z máp, v ktorých sú použité názvy hasičských staníc a zbrojníc a taktiež poskytujú informáciu o disponibilnej hasičskej technike, čo prakticky znamená, aké majú pridelené systémom FANS KTZ. Zoznam jednotlivých druhov disponibilnej techniky, čiže pridelenie KTZ vychádza zo stavu poznania za predpokladu prípustných odchýliek od reálneho stavu. V tejto súvislosti nie sú dôležité fakty o disponibilnej technike, ale o postupe pri záchranných a likvidačných prácach zložiek požiarnej ochrany. V každej simulácii je zobrazená mapa na ktorej sú znázornené hasičské zbory alebo stanice a miesto mimoriadnej udalosti. Každá simulácia bude riešiť tieto súvislosti:

- základné informácie o mimoriadnej činnosti,
- stanovenie KTZ,
- počet HaZZ a DHZO,
- vybratie jednotky DHZO,
- po vykonaní mimoriadnej činnosti.

Na mape ako legenda pre lepšiu orientáciu sú znázornené hasičské stanice týmto obrázkom:

Obrázok č. 11 – Hasičská stanica [22]

Taktiež na mape ako legenda pre lepšiu orientáciu sú znázornené hasičské zbrojnice týmto obrázkom:

Obrázok č. 12 – Hasičská zbrojnica [21]

A ako miesto mimoriadnej udalosti na mape ako legenda je znázornené týmto obrázkom:

Obrázok č. 13 – Mimoriadna udalosť [24]

Na mape v žltom kruhu sa nachádzajú vybrané ideálne zbrojnice alebo stanice, určené na činnosť záchranných alebo likvidačných prác podľa stanovených KTZ a vzdialenosti. Červenou čiarou je zobrazená výsledná trasa od zbrojnice alebo stanice k miestu mimoriadnej udalosti. Fialovým kruhom, ktorý je zobrazený v simulácii E je miesto určené pre diaľkovú dopravu vody.

7.7.1 Simulácia A

Obrázok č. 14 – Mapa simulácie A [vlastný]

Základné informácie o mimoriadnej situácii

Miesto mimoriadnej udalosti sa nachádza v Nitrianskom kraji v okrese Nové Zámky. Volajúci kontaktoval systém FANS v čase 17:20, kde na ceste medzi obcami Radava a Svät'úša

boli spadnuté 2 stromy na ceste, ktoré blokovali obojsmernú premávku na cestnej komunikácii.

Vyhodnotenie KTZ

System FANS vyhodnotil situáciu, kde zvolil KTZ typu B1 a A.

HaZZ a DHZO

Na základe KTZ systém FANS vyhodnotil, že netreba kontaktovať zložku HaZZ, stačí 1 jednotku DHZO.

Vybratie jednotky DHZO

Na základe KTZ systému FANS sa zobrazili 3 zbrojnice : Radava, Hul a Dolný Ohaj. Radava spĺňal KTZ A, Hul a Dolný Ohaj spĺňali KTZ A i B1, čiže sú vhodnejší ako DHZO Radava. Potom systém porovnal vzdialenosti hasičských zbrojníc a vyhodnotil, že zbrojnica v obci Dolný Ohaj je bližšia k miestu mimoriadnej udalosti ako zbrojnica v obci Hul. Celková trasa je 6 km, čiže dojazd od zbrojnice ma miesto mimoriadnej udalosti je do 15 minút. Na základe týchto informácií kontaktoval systém členov DHZO Dolného Ohaja a čakal na potvrdenie. Na základe potvrdenia systém kontaktoval i operačné stredisko IZS o mimoriadnej udalosti, ktoré v tomto prípade sa zameriavalo na udalosť ako kontrolný orgán.

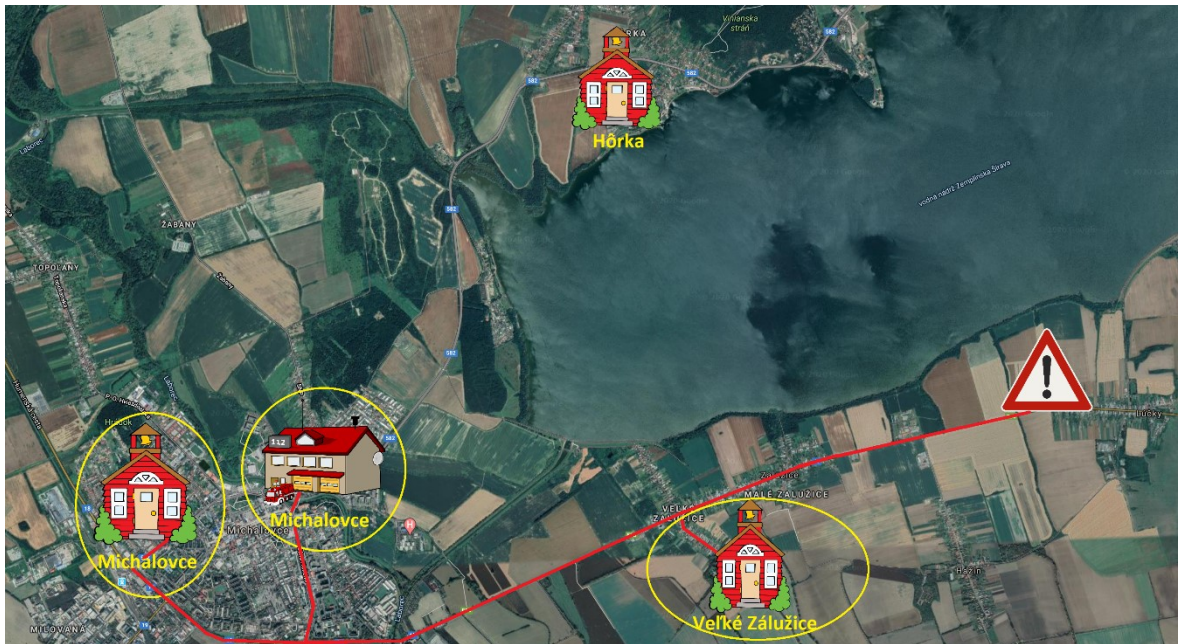
Tabuľka č. 33 – Simulácia A – KTZ, vzdialenosť a časový dojazd [vlastný]

Sídlo jednotky	Typ jednotky	KTZ	Vzdialenosť od miesta mimoriadnej udalosti (km)	Časový dojazd na miesto mimoriadnej udalosti (min)
Dolný Ohaj	DHZO	A, B1	6	15

Po vykonaní mimoriadnej udalosti

Po vykonaní mimoriadnej udalosti sa kontaktovalo operačné stredisko o ukončení a taktiež sa kontaktoval systém FANS o spätnej väzbe, či danú situáciu správne vyhodnotil.

7.7.2 Simulácia B

Obrázok č. 15 – Mapa simulácie B [vlastný]

Základné informácie o mimoriadnej situácii

Miesto mimoriadnej udalosti sa nachádza v obci Lúčky v Košickom kraji v okrese Michalovce. Volajúci kontaktoval systém FANS v čase 14:50, kde sa v obci Lúčky nachádzala na ceste stojatá voda, ktorá bránila k premávke na cestnej komunikácii pre automobily ale i pre chodcov. Dôvodom vody na ceste bolo zvýšenie hladiny vodnej nádrži Zemplínska Šírava. Okrem časti obce, kde bola cesta zaplavená, bolo i potok zaplavený, ktorý smeroval od Zemplínskej Šíravy do dediny. Na ceste sa nachádzali predmety, ktoré voda vyplavila.

Vyhodnotenie KTZ

Systém FANS vyhodnotil situáciu, kde zvolil KTZ typu A, B2, F1, F2.

HaZZ a DHZO

Na základe KTZ systém FANS vyhodnotil, že treba kontaktovať zložku HaZZ, ktorá sa najbližšie nachádza k miestu mimoriadnej udalosti v meste Michalovce. Pre potrebu viacerých zborov je potrebné vybrať ešte 2 DHZO. Systém FANS automaticky kontaktuje operačné stredisko, ktoré bude riadiť vyslané zložky HaZZ a DHZO. V prípade potreby bude kontaktovať ďalšie jednotky.

Vybratie jednotky DHZO

Keďže jednotka HaZZ sa sústredila na KTZ typu F2. Je potreba ešte 2 jednotiek DHZO. 1 jednotka sa sústreďí na KTZ typu F1 a druhá jednotka DHZO na KTZ typu A i B2. Na základe týchto údajov je vybraný systémom FANS HaZZ v meste Michalovce automaticky, ako najbližší HaZZ. Ďalší zbor, ktorý spĺňal KTZ typu F1 sa nachádza v obci Hôrka a taktiež v meste Michalovce. Keďže vzdialenosť DHZO v meste Michalovce je bližšia, systém FANS vybral pre tento typ KTZ práve túto jednotku. Pre KTZ typu A i B2 bola vybraná jednotka DHZO v obci Veľké Zálužice.

Tabuľka č. 34 - Simulácia B – KTZ, vzdialenosť a časový dojazd [vlastný]

Sídlo jednotky	Typ jednotky	KTZ	Vzdialenosť od miesta mimoriadnej udalosti (km)	Časový dojazd na miesto mimoriadnej udalosti (min)
Michalovce	HaZZ	F2	9	15
Michalovce	DHZO	F1	10	20
Veľké Zálužice	DHZO	A, B2	4	15

Po vykonaní mimoriadnej udalosti

Po vykonaní mimoriadnej udalosti jednotky HaZZ a DHZO pošlú spätnú väzbu do systému FANS, ktorý vyhodnotí správnosť postupu. Taktiež systém FANS pošle informácie operačnému stredisku o správnosti vyhodnotenia danej situácie.

7.7.3 Simulácia C

Obrázok č. 16 – Mapa simulácie C [vlastný]

Základné informácie o mimoriadnej situácii

Miesto mimoriadnej udalosti sa nachádza pri obci Nižný Sliach v Žilinskom kraji v okrese Ružomberok. Volajúci kontaktoval systém FANS v čase 12:20, kde pri obci Nižný Sliach prišlo k dopravnej nehode, kde auto zletelo z cesty a narazilo do dreveného plotu. Šofér vozidla je úplne v poriadku, auto je slabo poškodené.

Vyhodnotenie KTZ

Systém FANS vyhodnotil situáciu, kde zvolil KTZ typu L1, I1, M2,

HaZZ a DHZO

Na základe KTZ systém FANS vyhodnotil, že netreba kontaktovať jednotku HaZZ. Treba kontaktovať 2 jednotky DHZO. Systém FANS automaticky kontaktuje operačné stredisko, ktoré bude riadiť vyslané zložky HaZZ a DHZO. V prípade potreby bude kontaktovať ďalšie jednotky. Taktiež systém kontaktuje operačné stredisko ako kontrolu nad riadením situácie a prípadné poslanie ďalších zložiek.

Vybratie jednotky DHZO

Prvá jednotka DHZO sa sústreďí na KTZ typu L1 a I1 a druhá jednotka DHZO sa sústreďí na KTZ typu M2. Na základe týchto kritérií pre KTZ typu L1 a I1 je kontaktovaný zbor v Liptovských Sliachoch. Pre KTZ typu M2 je kontaktovaný zbor v Liptovskej Štiavnici. Členovia DHZO v Liptovskej Štiavnici príjem nepotvrdili, takže systém kontaktoval ďalší najbližší zbor DHZO v Ružomberku, ktorý správu a prítomnosť členov potvrdil.

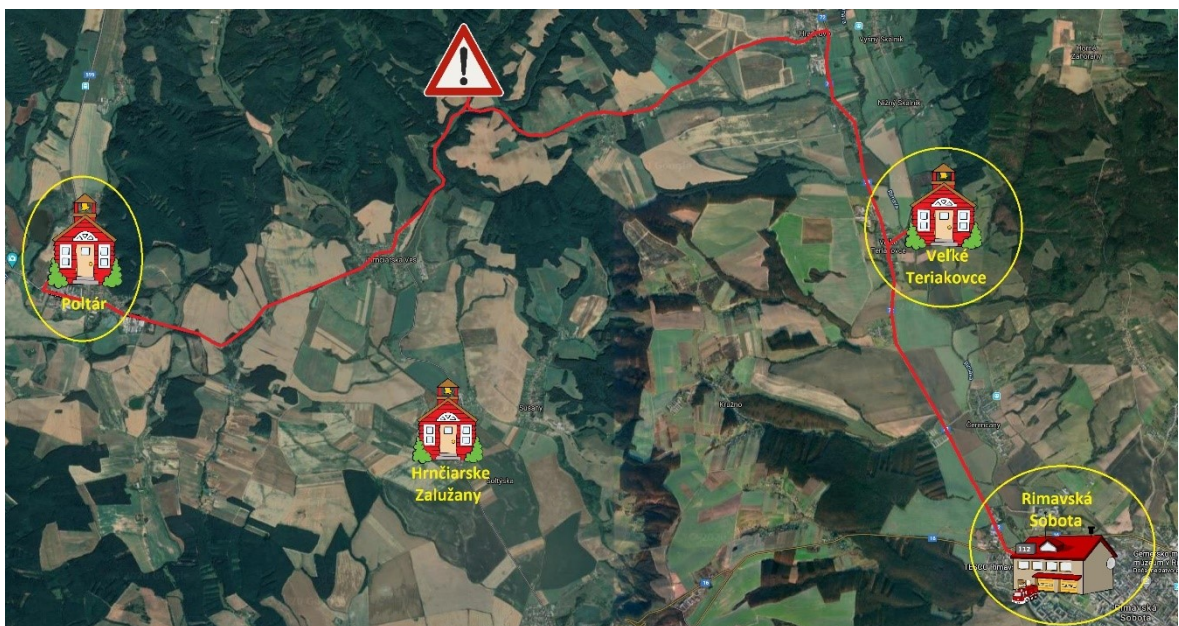
Tabuľka č. 35 - Simulácia C – KTZ, vzdialenosť a časový dojazd [vlastný]

Sídlo jednotky	Typ jednotky	KTZ	Vzdialenosť od miesta mimoriadnej udalosti (km)	Časový dojazd na miesto mimoriadnej udalosti (min)
Liptovské Sliache	DHZO	L1, I1	3	15
Liptovská Štiavnica	DHZO	M2	6	20

Po vykonaní mimoriadnej udalosti

Po vykonaní mimoriadnej udalosti jednotky a DHZO pošlú spätnú väzbu do systému FANS, ktorý vyhodnotí správnosť postupu. Taktiež systém FANS pošle informácie operačnému stredisku o správnosti vyhodnotenia danej situácie.

7.7.4 Simulácia D

Obrázok č. 17 – Mapa simulácie D [vlastný]

Základné informácie o mimoriadnej situácii

Miesto mimoriadnej udalosti sa nachádza v obci Selce v Banskobystrickom kraji v okrese Poltár. Volajúci kontaktoval systém FANS v čase 18:50, kde v obci Selce prišlo vzniknutiu požiaru drevenej chaty. Chata nesusedí v blízkosti so žiadnymi inými budovami a ani so žiadnymi stromami, ktoré by mohli požiar roznieť do väčšej oblasti. V mieste udalosti sa nenachádzajú v dobe požiaru žiadne osoby, ale 3 zvieratá – 1 pes a 2 ovce.

Vyhodnotenie KTZ

Systém FANS vyhodnotil situáciu, kde zvolil KTZ typu C1, J2, K2, P1.

HaZZ a DHZO

Na základe KTZ systém FANS vyhodnotil, že treba kontaktovať zložku HaZZ, ktorá sa najbližšie nachádza k miestu mimoriadnej udalosti v meste Rimavská Sobota. Pre potrebu viacerých zborov je potrebné vybrať ešte 2 DHZO. Systém FANS automaticky kontaktuje operačné stredisko, ktoré bude riadiť vyslané zložky HaZZ a DHZO. V prípade potreby bude kontaktovať ďalšie jednotky.

Vybratie jednotky DHZO

Jednotku HaZZ systém vyhodnotil pre KTZ typu J2 a celková vzdialenosť hasičskej stanice a miestom mimoriadnej udalosti je 17 km, čiže príjazd je do 20 minút. Pre nutnú potrebu kontaktoval systém DHZO v meste Poltár, ktorá sa sústreďí na KTZ typu J2 ako pomoc zložke HaZZ a KTZ typu C1. Ako druhá jednotka DPO je vybraná jednotka DHZO v obci Hrnčiarske Zalužany. Bohužiaľ členovia nepotvrdili účasť. Čiže systém ihneď kontaktoval ďalšiu jednotku DHZO v obci Veľké Teriakovce. Tí účasť potvrdili. Pre túto jednotku systém vybral KTZ typu K2 a P1.

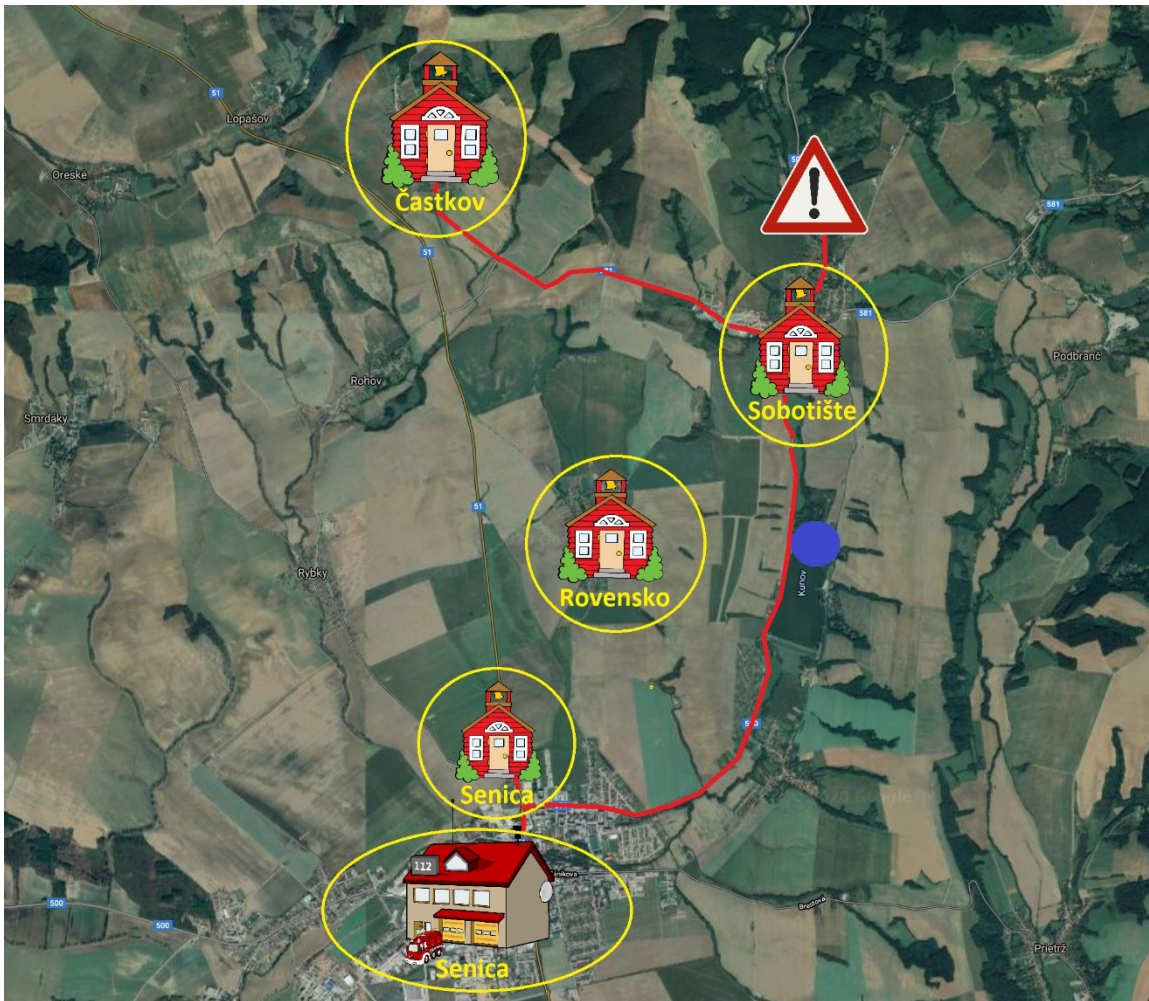
Tabuľka č. 36 - Simulácia D – KTZ, vzdialenosť a časový dojazd [vlastný]

Sídlo jednotky	Typ jednotky	KTZ	Vzdialenosť od miesta mimoriadnej udalosti (km)	Časový dojazd na miesto mimoriadnej udalosti (min)
Rimavská Sobota	HaZZ	J2	17	20
Poltár	DHZO	J2, C1	10	20
Veľké Teriakovce	DHZO	K2, P1	11	25

Po vykonaní mimoriadnej udalosti

Po vykonaní mimoriadnej udalosti jednotky a DHZO pošlú spätnú väzbu do systému FANS, ktorý vyhodnotí správnosť postupu. Taktiež systém FANS pošle informácie operačnému stredisku o správnosti vyhodnotenia danej situácie.

7.7.5 Simulácia E

Obrázok č. 18 – Mapa simulácie E [vlastný]

Základné informácie o mimoriadnej situácii

Miesto mimoriadnej udalosti sa nachádza v obci Sobotište v Trnavskom kraji v okrese Senica. Volajúci kontaktoval systém FANS v čase 21:30, kde v obci Sobotište prišlo vzniknutiu požiaru rodinného domu. Pri rodinnom dome sa nachádzajú po susedných stranách ďalšie rodinné domy. A požiar prešiel i na susedný dom. V dome počas požiaru boli 3 osoby a 1 pes. Osoby sa po zistení požiaru premiestnili na dvor. V susednom dome sa nenachádza počas požiaru nikto.

Vyhodnotenie KTZ

Systém FANS vyhodnotil situáciu, kde zvolil KTZ typu A, C2, H1, I3, J2, K2, K3, M1, M2.

HaZZ a DHZO

Na základe KTZ systém FANS vyhodnotil, že treba kontaktovať zložku HaZZ, ktorá sa najbližšie nachádza k miestu mimoriadnej udalosti v meste Senica. Pre potrebu viacerých zborov je potrebné vybrať ešte 4 DHZO. Systém FANS automaticky kontaktuje operačné stredisko, ktoré bude riadiť vyslané zložky HaZZ a DHZO. V prípade potreby bude kontaktovať ďalšie jednotky.

Vybratie jednotky DHZO

Jednotku HaZZ systém vyhodnotil pre KTZ typu I3 a K2 a celková vzdialenosť hasičskej stanice a miestom mimoriadnej udalosti je 10 km, čiže príjazd je do 15 minút. Pre nutnú potrebu kontaktoval systém DHZO v obci Sobotište, ktorá sa sústreďí na KTZ typu J2 ako pomoc zložke HaZZ a KTZ typu M1 a M2. Ako druhá jednotka DPO je vybraná jednotka DHZO v meste Senica. Pre túto jednotku DHZO systém vybral KTZ typu K2 a K3. Tretiu jednotku systém vybral DHZO v obci Rovensko, ktorej určil KTZ typu H1, čiže diaľkovú dopravu vody, ktorá sa od miesta mimoriadnej udalosti nachádza vo vzdialenosti 4 km. Štvrtá jednotka DPO je určená jednotka DHZO v obci Častkov. Pre túto jednotku systém vybral KTZ typu A i C2.

Tabuľka č. 37 - Simulácia E – KTZ, vzdialenosť a časový dojazd [vlastný]

Sídlo jednotky	Typ jednotky	KTZ	Vzdialenosť od miesta mimoriadnej udalosti (km)	Časový dojazd na miesto mimoriadnej udalosti (min)
Senica	HaZZ	I3, K2	10	15
Sobotište	DHZO	J2, M1, M2	1	10
Senica	DHZO	K2, K3	9	20
Rovensko	DHZO	H1	9	20
Častkov	DHZO	A, C2	7	20

Po vykonaní mimoriadnej udalosti

Po vykonaní mimoriadnej udalosti jednotky a DHZO pošlú spätnú väzbu do systému FANS, ktorý vyhodnotí správnosť postupu. Taktiež systém FANS pošle operačnému stredisku informáciu o efektívnosti a vhodnosti výberu KTZ.

7.8 Výhody FANS

Medzi hlavné výhody systému FANS patrí rýchla komunikácia hlavne medzi hasičskými zbrojnicami. Ide o automatickú komunikáciu so zbrojnicami a stanicami pre realizáciu záchranných a likvidačných prác v prípade vzniku mimoriadnej udalosti súvisiacej primárne s požiarnou ochranou. Systém automaticky kontaktuje operačné stredisko, ktoré pokrýva oblasť mimoriadnej udalosti. Systém v prípade vyvolania mimoriadnej situácie vyhodnotí KTZ a porovná so zborni, ktoré tieto KTZ spĺňajú. Taktiež porovná najbližšie vzdialenosti zborov k miestu mimoriadnej udalosti. Po vyhodnotení KTZ kontaktuje členov priamo cez ich mobilný telefón prostredníctvom SMS. Významnou výhodou systému je i spätná väzba, od jednotiek DHZO, HaZZ i operačného strediska, či systém vyhodnotil situáciu správne.

7.9 Nevýhody FANS

Medzi hlavné nevýhody systému FANS môže patriť zlé vyhodnotenie systému a priradenie nesprávnych KTZ zborom. Túto nevýhodu by mala vyriešiť spätná väzba. Medzi ďalšie nevýhody patrí to, že člen nemusí mať pri sebe mobilný telefón a správu nemusí prijímať. Ďalšou nevýhodou môžu byť technické problémy so systémom – výpadky siete, optimalizácia. Preto je dôležité na túto stránku dávať väčší pozor skrz správcov systému, ktorí by mali tieto problémy vyriešiť.

7.10 Budúcnosť FANS

Systém FANS bude dôležité neustále aktualizovať a optimalizovať na základe prijatých spätných väzieb od zborov a operačných stredísk. Dôležité je, aby boli eliminované na najmenšiu možnú mieru nedostatky a nevýhody tohto systému pre správnu a zodpovednú funkciu. V prípade úspechu pri vyhodnocovaní KTZ a spolupráci so zborni a operačnými strediskami by sa mohol systém v tomto kontexte ďalej a to aj v medzinárodnom hľadisku. Nemusel by fungovať len v rámci jedného štátu, ale taktiež v rámci spolupráce viacerých štátov.

7.11 SWOT analýza systému FANS

Na základe zefektívnenia pracovných vzťahov a spolupráce jednotiek požiarnej ochrany do budúcnosti prostredníctvom systému FANS je vytvorená SWOT analýza určená pre tento systém.

SWOT analýza sa skladá zo 4 častí: silné stránky (Strengths), slabé stránky (Weaknesses), príležitosti (Opportunities) a hrozby (Threats).

Silné stránky (Strengths)

Medzi hlavné silné stránky patria:

- prepojenosť štátnych i dobrovoľných hasičov v rámci IZS,
- prepojenosť štátnych i dobrovoľných hasičov prostredníctvom systému FANS,
- prepojenosť s operačným strediskom,
- vyhodnotenie situácie a priradenie jednotlivým zborom kategórie typu zásahu,
- neustále zlepšovanie systému prostredníctvom spätnej väzby,
- rozdelenie územia podľa okresov,
- väčšie nasadenie dobrovoľných hasičov.

Slabé stránky (Weaknesses)

Medzi hlavné slabé stránky patria:

- zlé vyhodnotenie systému a priradenie nesprávnych kategórií typu zásahu,
- dopĺňovanie informácií o stave vyzbroja, výstroja a techniky jednotlivých zborov a ich aktualizácie,
- člen hasičského zboru nebude o mimoriadnej udalosti vedieť z dôvodu toho, že nebude mať u seba mobilný telefón,
- technické problémy so systémom.

Príležitosti (Opportunities)

Medzi hlavné príležitosti patria:

- nové pracovné miesta pre správcov systému v rámci jednotlivých okresov,
- väčší dopyt po požiarnej bezpečnosti,
- motivácia členov a zamestnancov v rámci požiarnej bezpečnosti,
- nové opatrenia a nové riziká,

- väčšia propagácia činnosti požiarnej bezpečnosti,
- rozšírenie systému i do ďalších štátov.

Hrozby (Threats)

Medzi hlavné hrozby patria:

- minimálna spolupráca Ministerstva vnútra s daným systémom,
- komunikácia s nadriadenými pracoviskami v rámci požiarnej bezpečnosti a administratívy,
- komerčný systém Fireport,
- vytvorenie iného systému určeného na zvolávanie hasičských jednotiek.

Systém FANS je primárne určený pre riešenie mimoriadnych situácií v rámci požiarnej ochrany. Ide o návrh nového komplexného systému, ktorý sa zameriava hlavne na dobrovoľné hasičské zbory a posilnenie ich spolupráce so zbormi HaZZ. Na základe vytvorených a aplikovaných kategórií typu zásahu do tohto systému sa bude systém snažiť danú situáciu vyriešiť čo najefektívnejšie. Aby bol systém čo najefektívnejší, bude pre neho veľmi dôležitá spätná väzba, na základe ktorej sa bude určovať či systém danú situáciu vyhodnotil správne. Za správnosť vyhodnocovania systému sú zodpovední správcovia systému, ktorí vyhodnocovanie kategórií typu zásahu pred samotným spustením systému umožnia a budú do dotvárať a optimalizovať prostredníctvom spätnej väzby. Dôležitou informáciou je to, že systém sa nesnaží vôbec konkurovať vyhodnocovaniu situácie operačnému stredisku, ale snaží sa mu pomáhať v rámci požiarnej ochrany.

ZHRNUTIE PRAKTICKEJ ČASTI

Praktická časť bola zameraná na samotnú činnosť, pracovné vzťahy a spoluprácu jednotiek požiarnej ochrany. V prvej kapitole v rámci praktickej časti práca definovala historickú analýzu a vývoj dobrovoľných hasičov od staroveku až po súčasnosť. V ďalšej kapitole je práca zameraná na syntézu analytických záverov súčasnej spolupráce jednotiek požiarnej ochrany, kde je definovaný postup určovania stupňa nebezpečia a komerčný systém Fireport a následne vypracovaná SWOT analýza pre súčasné pracovné vzťahy a spoluprácu jednotiek požiarnej ochrany. Nasledujúca kapitola je zameraná ako návrh a zefektívnenie pracovných vzťahov a spolupráce jednotiek požiarnej ochrany. Toto zefektívnenie je riešené prostredníctvom návrhu nového komplexného systému FANS, ktorí zlepšuje spoluprácu samotných jednotiek. Ide o návrh nového komplexného systému. V tejto kapitole sú vysvetlené informácie ohľadom systému, jeho princíp, použitie, vytvorenie typových zásahov, ich prípady, funkcie, typy užívateľov, situácie komunikácií a vytvorenie piatich scénarov využitia systému. V ďalšej časti sú definované výhody, nevýhody a budúcnosť využitia tohto systému. V poslednej časti tejto kapitoly je spracovaná SWOT analýza pre systém FANS.

ZÁVER

Bezpečnosť je pojem, ktorí sa nachádza prakticky v každom odvetví spoločnosti. Začala sa tvoriť už od vzniku spoločnosti a postupne sa pretvára až do súčasnosti. Človek si budoval bezpečnosť sám pre seba alebo pre ostatných. Ako sa menila spoločnosť a zväčšovala populácia, tak ľudia si nedokázali vytvoriť maximálnu bezpečnosť pre seba alebo pre ostatných. Odvtedy začali vznikať prvé skupiny ľudí, ktorí poskytovali bezpečnosť iným ľuďom. Postupne sa tieto skupiny rozširovali, vyvíjali a zväčšovali až do súčasnosti, kde sa vytvorili bezpečnostné zložky. Tieto zložky sa integrovali do jedného systému a vznikol systém, ktorý sa nazýval Integrovaný záchranný systém. Tento systém sa v súčasnosti rozdeľuje na základné a ostatné zložky, ktoré majú svoje povinnosti a právomoci a úzko spolupracujú so štátnou sférou, konkrétne s ministerstvami. Jednou zo zložiek Integrovaného záchranného systému sú zložky požiarnej ochrany, tzv. hasiči. Hasiči sú definovaný v rámci integrovaného záchranného systému ako najuniverzálnejšia zložka v rámci všetkých zložiek. Pri zásahu je taktiež braná ako hlavný koordinátor na mieste mimoriadnej udalosti pri riešení záchranných a likvidačných prác v rámci požiarnej ochrany. Neoddeliteľnou súčasťou hasičských zborov sú taktiež dobrovoľné hasičské zbory, ktoré vypomáhajú štátnym hasičom. V súčasnosti nie je situácia ohľadom spolupráce medzi štátnymi a dobrovoľnými hasičmi najideálnejšia, preto je vytvorený návrh zefektívnenia pracovných vzťahov a spolupráce jednotiek požiarnej ochrany prostredníctvom nového systému.

Teoretická časť práce je zameraná na definovanie integrovaného záchranného systému v rámci Českej i Slovenskej republiky. Ďalšia časť kapitoly rieši samotný Hasičský a záchranný zbor. Tretia kapitola je zameraná na dobrovoľnú požiarnu ochranu. Posledná kapitola teoretickej časti je zameraná pre komparáciu pôsobnosti jednotiek požiarnej ochrany v rámci Českej i Slovenskej republiky.

Praktická časť práce v prvej časti definuje historickú analýzu a vývoj hasičských jednotiek od staroveku až po súčasnosť. V ďalšej kapitole sa práca zameriava na syntézu analytických záverov súčasnej spolupráce jednotiek požiarnej ochrany. Posledná kapitola praktickej časti je zameraná na samotné zefektívnenie pracovných vzťahov a spolupráce jednotiek požiarnej ochrany prostredníctvom návrhu nového komplexného systému FANS. Pri súčasnom stave i pri návrhu nového komplexného systému FANS je spracovaná SWOT analýza.

ZÁVER V ANGLIČTINE

Security is a concept that is found in virtually every industry. It has been formed since the establishment of the company and it is gradually being transformed to the present day. One built security for oneself or for others. As society changed and the population grew, people failed to create maximum security for themselves or others. Since then, the first groups of people have begun to emerge who have provided security to other people. Gradually, these groups expanded, developed, and expanded to the present day, where security forces were formed. These components were integrated into one system and a system called the integrated rescue system was created. This system is currently divided into basic and other components, which have their duties and powers and work closely with the state sphere, specifically with ministries. One of the components of the integrated rescue system are the components of fire protection, called firefighters. Firefighters are defined within the integrated rescue system as the most universal component within all components. During the intervention, it is also taken as the main coordinator at the scene of an emergency in dealing with rescue and liquidation work within the framework of fire protection. An integral part of fire brigades are also voluntary fire brigades that assist state firefighters. At present, the situation regarding cooperation between state and volunteer firefighters is not the most ideal, therefore a proposal is made to streamline labor relations and cooperation of fire protection units through a new system.

The theoretical part of the work is focused on defining an integrated rescue system in the Czech and Slovak Republics. The next part of the chapter is handled by the Fire and Rescue Corps itself. The third chapter focuses on voluntary fire protection. The last chapter of the theoretical part is focused on the comparison of the scope of fire protection units in the Czech and Slovak Republics.

The practical part of the work in the first part defines the historical analysis and development of fire brigades from antiquity to the present. In the next chapter, the work focuses on the synthesis of analytical conclusions of the current cooperation of fire protection units. The last chapter of the practical part is focused on the proposal of streamlining working relations and cooperation of fire protection units through the creation of a new FANS system. At the current state and in the design through the newly created FANS system a SWOT analysis is processed.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

- [1] Zákon č. 129/2002 Z. z. Zákon o integrovanom záchrannom systéme. Zákony pre ľudí.sk [online]. 2002 [cit. 2020-01-12]. Dostupné z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2002-129>
- [2] Zákon č. 239/2000 Sb.: Zákon o integrovaném záchranném systéme a o změně některých zákonů. Zákony pro lidi [online]. 2000 [cit. 2020-02-08]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239/zneni-20180101?text=slo%C5%BEky%20IZS>
- [3] Systematizácia Hasičského a záchranného zboru SR. Požary.cz ohnisko žhavých správ [online]. [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <https://www.pozary.cz/clanek/20688-systematizacia-hasicskeho-a-zachranneho-zboru-sr/>
- [4] Zákon č. 315/2001 Z. z. Zákon o Hasičskom a záchrannom zbore. Zákony pre ľudí [online]. [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2001-315>
- [5] Zariadenia Hasičského a záchranného zboru. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky [online]. [cit. 2020-02-14]. Dostupné z: <https://www.minv.sk/?zariadenia-hasicskeho-a-zachranneho-zboru>
- [6] Memoriál Dr. Roháča. Dechtice [online]. [cit. 2020-02-15]. Dostupné z: <https://www.dechtice.sk/memorial-dr-rohaca/>
- [7] Zákon č. 37/2014 Z. z. Zákon o Dobrovoľnej požiarnej ochrane Slovenskej republiky a o zmene niektorých zákonov. Zákony pre ľudí [online]. [cit. 2020-02-15]. Dostupné z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2014-37>
- [8] Adresár ÚzO DPO SR. Dobrovoľná požiarňa ochrana SR, oficiálna stránka [online]. [cit. 2020-02-15]. Dostupné z: <https://dposr.sk/index.php/organizacna-struktura/uzo>
- [9] Vyhláška č. 611/2006 Z. z. Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky o hasičských jednotkách. Zákony pre ľudí [online]. [cit. 2020-02-16]. Dostupné z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2006-611>
- [10] Deľba práce funkcionárov vo výbore Dobrovoľného hasičského zboru. Dobrovoľná požiarňa ochrana oficiálna stránka [online]. [cit. 2020-02-16]. Dostupné z: <https://dposr.sk/index.php/dpo-sr/vnutorne-dokumenty-dpo-sr/121-vnutorne->

dokumenty-dpo-sr/139-delba-prace-funkcionarov-vo-vybore-dobrovolneho-hasicskeho-zboru

- [11] História hasičstva. Dobrovoľní hasiči - Štítnik Stránka venovaná dobrovoľným hasičom [online]. [cit. 2020-02-16]. Dostupné z: <https://dzhzstitnik.webnode.sk/historia-hasicstva/>
- [12] VOJTĚŠEK, Jiří, doc. Ing. PhD. [ústne]. [cit. 2020-03-05].
- [13] História hasičského športu v ČSSR: História hasičstva [online]. 2009, , 2 [cit. 2020-03-08].
- [14] CTIF [online]. [cit. 2020-03-08]. Dostupné z: <https://www.ctif.org/>
- [15] ORGANIZACE JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY V ČR [online]. [cit. 2020-03-10]. Dostupné z: https://www.hasici-vzdelavani.cz/sites/default/files/download/48/Nepovim/1_2_organizace_jednotek_po_v_cr.pdf
- [16] Cenník FIREPORT SK platný od 1. októbra 2016 [online]. In: . 2016 [cit. 2020-03-12]. Dostupné z: https://www.fireport.sk/downloads/Cennik_SK_FIREPORT_2016-10-01.pdf
- [17] FRP Services, s.r.o. In: Fireport [online]. [cit. 2020-03-12]. Dostupné z: <https://www.fireport.sk/o-nas/>
- [18] Referencie. In: Fireport [online]. [cit. 2020-03-12]. Dostupné z: <https://www.fireport.sk/referencie/>
- [19] Ako to funguje. In: Fireport [online]. [cit. 2020-03-15]. Dostupné z: <https://www.fireport.sk/ako-fireport-funguje/>
- [20] Fireport. In: Facebook [online]. [cit. 2020-03-16]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/FIREPORTcz/photos/pcb.1921941834565259/1921941327898643/?type=3&theater>
- [21] Yellow Bus House - Firehouse Clipart. FlyClipart [online]. [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: <https://flyclipart.com/yellow-bus-house-firehouse-clipart-761475>
- [22] Požiarna stanica. Pixabay [online]. [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: <https://pixabay.com/sk/vectors/po%C5%BEiarnej-stanice-dom-budova-ohe%C5%88-48937/>
- [23] Dokumentace IZS. Hasičský záchranný sbor České republiky [online]. [cit. 2020-04-01]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx>

- [24] Súbor:101 Iné nebezpečenstvo.svg. Wikipedia [online]. [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: https://sk.m.wikipedia.org/wiki/S%C3%BAbor:101_In%C3%A9_nebezpe%C4%8Denstvo.svg
- [25] Výročná zpráva 2018 [online]. [cit. 2020-04-08]. Dostupné z: https://www.dh.cz/images/Dokumenty/vyrocnizprava/2018/VZ_2018_velka_web.pdf
- [26] PARČIŠ, Ján. DPO SR: sekretariat@dposr.sk [online]. [cit. 2020-04-22].
- [27] Údaje o DHZ: Evidencia DPO SR [online]. [cit. 2020-05-01]. Dostupné z: http://dpo.kanet.sk/_report/prehľadDhz.aspx
- [28] Hasičský záchranný sbor České republiky: HZS ČR. : hzs-cr-2018-cz-pdf [online]. [cit. 2020-05-02]. Dostupné z: www.hzscr.cz
- [29] Profesionáli. : Protipožiarna.sk [online]. [cit. 2020-05-02]. Dostupné z: <http://www.protipoziarne.sk/stanice-profilu>

ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK

IZS	Integrovaný záchranný systém.
SMS	Krátka textová správa.
SR	Slovenská republika.
ČR	Česká republika.
HaZZ	Hasičský a záchranný zbor.
DPO	Dobrovoľná požiarna ochrana.
tzv.	Takzvaného.
DHZ	Dobrovoľný hasičský zbor.
DHZO	Dobrovoľný hasičský zbor obce.
ZSSR	Zväz sovietskej socialistickej republiky.
ČSSR	Československá socialistická republika.
CTIF	Medzinárodná technická komisia pre prevenciu a hasenie požiarov.
PO	Právnická osoba.
FO	Fyzická osoba.
HZS	Hasičský záchranný sbor.
SDH	Sbor dobrovoľných hasičů.
SDHO	Sbor dobrovoľných hasičů obce.
JPO	Jednotky požární ochrany.
SOŠ	Stredná odborná škola.
K_o	Koeficient počtu obyvateľov.
K_{ui}	Koeficient hodnotenia katastrálneho územia obce/mesta.
K_z	Koeficient výjazdov k zásahom.
K_c	Koeficient súčtu.
HJ	Hasičská jednotka.

kbps	Kilobit za sekundu.
FANS	Fire ability net system.
KTZ	Kategória typu zásahu.
km	Kilometer.
%	Percento.
MMS	Multimediálna správa.

ZOZNAM OBRÁZKOV

Obrázok č. 1 – Hasičský a záchranný zbor [3]	23
Obrázok č. 2 – Logo DPO (6).....	36
Obrázok č. 3 – Logo CTIF [14].....	60
Obrázok č. 4 – Fireport [16]	67
Obrázok č. 5 – Mapa DHZO v SR a ČR využívajúce Fireport [18].....	67
Obrázok č. 6 – Vyhlásenie poplachu v systéme Fireport [20].....	69
Obrázok č. 7 – Logo FANS [vlastný].....	73
Obrázok č. 8 – Postup FANS - prípad 1 [vlastný].....	91
Obrázok č. 9 – Postup FANS – prípad 2 [vlastný]	92
Obrázok č. 10 – Postup FANS – prípad 3 [vlastný]	93
Obrázok č. 11 – Hasičská stanica [22].....	95
Obrázok č. 12 – Hasičská zbrojnica [21].....	95
Obrázok č. 13 – Mimoriadna udalosť [24]	96
Obrázok č. 14 – Mapa simulácie A [vlastný]	96
Obrázok č. 15 – Mapa simulácie B [vlastný].....	98
Obrázok č. 16 – Mapa simulácie C [vlastný].....	100
Obrázok č. 17 – Mapa simulácie D [vlastný]	101
Obrázok č. 18 – Mapa simulácie E [vlastný].....	104

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka č. 1 – Základné pojmy a definície v rámci IZS [vlastný].....	21
Tabuľka č. 2 – Okresné riaditeľstvá HaZZ v SR [4]	25
Tabuľka č. 3 – Hodnosti členov HaZZ [4].....	29
Tabuľka č. 4 – Funkcie členov HaZZ podľa náročnosti práce [4].....	30
Tabuľka č. 5 – Funkcie členov HaZZ pre zamestnancov PO alebo FO [4].....	31
Tabuľka č. 6 – Funkcie členov HaZZ pre hasičskú jednotku [4]	32
Tabuľka č. 7 – Typové činnosti IZS v ČR [23]	34
Tabuľka č. 8 – Územné organizácie DPO SR [8].....	38
Tabuľka č. 9 – Kategorizácia jednotiek PO ČR [15].....	42
Tabuľka č. 10 – Časový limit určený k výjazdu JPO v ČR [15]	42
Tabuľka č. 11 – Hodnosti členov DPO SR [vlastný].....	44
Tabuľka č. 12 – Počet DHZ v rámci SR [27]	50
Tabuľka č. 13 – Pôsobenie jednotiek PO v SR v rámci HaZZ a DPO [26][27][29] ..	51
Tabuľka č. 14 – Počet členov dobrovoľných hasičov ČR [25].....	52
Tabuľka č. 15 – Pôsobenie jednotiek PO v ČR v rámci HZS a SDH [25] [28]	53
Tabuľka č. 16 – Spojenie jednotiek HaZZ i DHZO ako celok v rámci SR [vlastný].	54
Tabuľka č. 17 – Spojenie jednotiek HZS i SDHO ako celok v rámci ČR [vlastný]..	54
Tabuľka č. 18 – Hodnota kritéria K_o [9].....	63
Tabuľka č. 19 – Hodnota kritéria K_z [9].....	65
Tabuľka č. 20 – Stanovenia stupňa nebezpečia a počet HZ s dojazdom [9]	66
Tabuľka č. 21 – KTZ [vlastný]	76
Tabuľka č. 22 – Potrebné stavy pre KTZ B1 [vlastný].....	78
Tabuľka č. 23 – Potrebné stavy pre KTZ A [vlastný]	79
Tabuľka č. 24 – Potrebné stavy KTZ M2 [vlastný].....	80
Tabuľka č. 25 – Potrebné stavy KTZ R1 [vlastný].....	81
Tabuľka č. 26 – Potrebné stavy KTZ T [vlastný].....	82
Tabuľka č. 27 – Potrebné stavy KTZ J2 [vlastný].....	83
Tabuľka č. 28 – Potrebné stavy KTZ K3 [vlastný].....	84
Tabuľka č. 29 – Potrebné stavy KTZ 2 [vlastný]	85
Tabuľka č. 30 – Potrebné stavy KTZ M2 (požiar) [vlastný]	86
Tabuľka č. 31 – Potrebné stavy KTZ M1 (požiar) [vlastný]	87
Tabuľka č. 32 – Potrebné stavy KTZ C2 [vlastný].....	88

Tabuľka č. 33 – Simulácia A – KTZ, vzdialenosť a časový dojazd [vlastný].....	97
Tabuľka č. 34 - Simulácia B – KTZ, vzdialenosť a časový dojazd [vlastný].....	99
Tabuľka č. 35 - Simulácia C – KTZ, vzdialenosť a časový dojazd [vlastný].....	101
Tabuľka č. 36 - Simulácia D – KTZ, vzdialenosť a časový dojazd [vlastný]	103
Tabuľka č. 37 - Simulácia E – KTZ, vzdialenosť a časový dojazd [vlastný].....	105

ZOZNAM PRÍLOH

PRÍLOHA P I: Minimálne početné stavy DPO

PRÍLOHA P I: MINIMÁLNE POČETNÉ STAVY DPO

Podľa Vyhlášky Ministerstva vnútra SR č. 611/2006 Z. z. o hasičských jednotkách, príloha č. 1c

Počet členov

Tabuľka I

DHZO	Kategória			
	A1	A	B	C
Minimálny počet členov DHZO	17	17	10	10
Minimálny počet členov DHZO v pohotovosti na výjazd	4	4	4	4

Funkčné zloženie členov HJ

Tabuľka II

DHZO	Kategória			
	A1	A	B	C
Veliteľ jednotky	1	1	1	1
Veliteľ družstva	4	4		
Technik strojník	6	6	2	
Starší hasič	4	4		
Hasič	2	2	7	9

Hasičská technika

Tabuľka III

DHZO	Kategória			
	A1	A	B	C
Dopravný automobil s motorovou striekačkou	1a), b)	1a), b)	1a)	

Cisternová automobilová striekačka	1	1		
Prenosná motorová striekačka/plávajúca motorová striekačka	1	1	1	1b)
Prenosný odsávač dymu/pretlakový ventilátor	1	1b)		
Prenosná osvetľovacia stanica	1	1b)		

Vecné prostriedky

Tabuľka IV

DHZO	Kategória			
	A1	A	B	C
Nasávacia hadica s celkovou dĺžkou 10 m, môže byť z viac ks	1	1	1	1b)
Nasávací kôš	1	1	1	1b)
Záchytné lano	1	1	1	1b)
Ventilové lano	1	1	1	1b)
Hydrantový nadstavec	1	1	1	1b)
Kľúč k podzemnému hydrantu	1	1	1	1b)
Ejektor	1	1	1	1b)
Zberač	1	1	1	1b)
Hadicový prechod (B 75/spojka nasávacej hadice)	1	1	1	1b)
Hadicový prechod B 75/C 52	3	3	3	3b)
Hadicový prechod C 52/D 25	2	2	2	2b)
Tlaková hadica B 75/20 m	15	15	15	15b)
Tlaková hadica B 75/5 m	2	2	2	2b)
Tlaková hadica C 52/20 m	8	8	8	8b)
Tlaková hadica D 25/20 m	6	6	6	6b)
Rozdeľovač 2 x C52/1xB75	2	1	1	1b)

Rozdeľovač 2 x D25/1xC52	1	1 b)	1 b)	
Pretlakový ventil	1	1	1	1b)
Prúdnica B 75	1	1	1	1b)
Prúdnica C 52 s uzáverom	2	2	2	2b)
Prúdnica C 52 clonová	2	2	2	2b)
Prúdnica C 52 kombinovaná	1	1b)	1 b)	
Nadstavec pre strednú penu na prúdnicu C 52 kombinovanú	1	1b)	1 b)	
Nadstavec pre ťažkú penu na prúdnicu C 52 kombinovanú	1	1b)	1 b)	
Prúdnica D 25	2	2	2 b)	
Prenosný primiešavač na penidlo so savičkou	1	1b)	1 b)	
Prúdnica na strednú penu	1	1b)	1 b)	
Prúdnica na ťažkú penu	1	1b)	1 b)	
Primiešavač na suché zmáčadlo	1	1b)	1 b)	
Prejazdový mostík	2	2	2	2b)
Objímky na hadice B 75	5	5	5	5b)
Objímky na hadice C 52	5	5	5	5b)
Hákový rebrík	1c1)	1c1)	1b)	
Nastavovací rebrík 4-dielny	1c2)	1c2)	1b)	
Vysúvací rebrík	1	1b)	1b)	
Záchranné lano	1	1	1	1
Viazak na hadice	4	4	4	
Trhací hák	1	1	1	
Sekera hasičská	1	1	1	1
Kromptáč	1	1	1	4
Lopata	4	4	4	16

Metla	2	2	2	
Píla rámová (bruchačka)	1	1	1	
Vedro plechové	3	3	3	
Hasiaci vak	2	2	2b)	4b)
Hasiaci prístroj práškový (najmenej 5 kg)	2	2	1b)	
Hasiaci prístroj CO2 (najmenej 5 kg)	1	1	1b)	
Penidlo 6 % v kanistroch 25 l	2	2b)	1b)	

Prostriedky spojovacej techniky

Tabuľka V

DHZO	Kategória			
	A1	A	B	C
Vozidlová rádiostanica	1	1	1 b)	
Prenosná rádiostanica	3	3 b)	1 b)	
Mobilný telefón	1	1	1 b)	

Prostriedky protiplynovej služby

Tabuľka VI

DHZO	Kategória			
	A1	A	B	C
Autonómny dýchací prístroj s ochrannou maskou	3	3b)	3b)	
Náhradné zásobníky na stlačený vzduch	3	3b)	3b)	

Prostriedky hasičskej záchrannej služby

Tabuľka VII

DHZO	Kategória			
	A1	A	B	C
Variabilný ručný vyslobodzovací nástroj	1	1b)	1b)	
Ručné páčidlo	1	1	1b)	
Rezač bezpečnostných pásov	1	1	1b)	
Motorová reťazová píla	1b)	1b)	1b)	
Lanový navijak s nezávislým pohonom	1b)	1b)	1b)	
Tesniaci tmel	1	1	1b)	
Nádoba na zachytenie ropných látok	1	1	1b)	
Sorpčný had hydrofóbny	1	1	1b)	
Súprava jednoduchého ručného náradia	1	1	1b)	
Sypký sorbent (kg)	20	20	10b)	
Rezač svorníkov	1	1	1b)	1b)

Prostriedky povodňovej záchrannej služby

Tabuľka VIII

DHZO	Kategória			
	A1	A	B	C
Záchranné koleso /záchranný pás	1	1b)	1b)	
Vrhačka s plávajúcim lanom	1b)	1b)	1b)	
Kalové čerpadlo elektrické s príslušenstvom	1	1c1)	1b)	
Kalové čerpadlo na spaľovací motor s príslušenstvom	1	1c2)	1b)	
Záchranná vesta	3	1	1	2b)

Osobné ochranné pracovné prostriedky a výstroj

Tabuľka IX

DHZO	Kategória			
	A1	A	B	C
Jednovrstvový zásahový odev (nohavice, kabát)	1 e), ,f)	1 d)	1d)	
Viacvrstvový zásahový odev (nohavice, kabát)	1e)	1 f)	1b)	
Hasičská prilba s chráničom tváre a nátylníkom	1e)	1 d)	1d)	
Zásahová obuv	1e)	1 e)	1e)	
Zásahové rukavice (pár)	1e)	1 e)	1d)	
Hasičský opasok	1d)	1 d)	1d)	
Ochranná nomexová kukla	1e), f)	1 e) f)	1e), f)	
Respirátor jednorazový	10	10	10	20
Hasičská sekerka so závesníkom	3	3	3b)	
Rukavice jednorazové (pár)	30	20	20	50
Čižmy gumové (pár)	3	2	1	4
Čižmy gumové bedrové (rybárky)/nohavicové (pár/kus)	1	1	1b)	2
Funkčná (termo) bielizeň	1e), f)	1e), f)	1e), f)	
Ručné svietidlo	1d)	1d)	1d)	3
Pracovný odev (nohavice, blúza)	1e) f)	1e), f)	1e)	1e)
Pracovná bunda zimná	1e), f)	1e), f)	1e), f)	10
Pracovné rukavice (pár)	1e)	1e)	1d)	40

Pracovný plášť do dažďa/pončo	1 d)	1 d)	1 d)	20
Pracovná obuv (pár)	1 e) f)	1 e) f)	1 e)	1 e)

Vysvetlivky:

- a) Dopravný automobil s motorovou striekačkou môže byť nahradený cisternovou automobilovou striekačkou.
- b) HJ DHZO sa vybavuje hasičskou technikou iba v odôvodnených prípadoch v závislosti od požiarnebezpečnostnej charakteristiky zásahového obvodu.
- c) HJ DHZO sa vybavuje hasičskou technikou v závislosti od miestnych podmienok, pričom zriaďovateľ volí najmenej z alternatívnych prvkov.
- d) Vybavuje sa každý člen hasičského družstva DHZO.
- e) Vybavuje sa každý člen DHZO.
- f) Člen DHZO sa vybavuje osobným ochranným pracovným prostriedkom podľa katalógu rizík zriaďovateľa DHZO.